SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Opava 2024 Lukáš Sukeník

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Lukáš Sukeník

Studijní program: Moderní informatika Specializace: Informační a komunikační technologie

Porovnání SPA frontend frameworků

Comparison of SPA frontend frameworks

Bakalářská práce

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2023/2024

Zadávající ústav:

Ústav informatiky

Student:

Lukáš Sukeník

UČO:

60639

Program:

Moderní informatika

Specializace:

Informační a komunikační technologie

Téma práce:

Porovnání SPA frontend frameworků

Téma práce anglicky:

Comparison of SPA frontend frameworks

Zadání:

Autor se seznámí s problematikou tvorby webových aplikací s využitím JavaScriptových frameworků. V teoretické části bude analyzovat možnosti vývoje frontendu webových aplikací postavených na JavaScriptu, vybere tři frameworky, kterým se bude dále věnovat. V praktické části autor navrhne aplikaci a její funkce. S využitím zvolených frameworků vytvoří tři demonstrační aplikace, uvede postupy jejich vývoje a závěrečné porovnání.

Literatura:

BANKS, Alex a PORCELLO, Eve. Learning React. Online. 2nd Edition. O'Reilly Media, 2020. ISBN 9781492051725. Dostupné z: https://www.oreilly.com/library/view/learning-react-2nd/9781492051718/. [cit. 2023-10-05].

MACRAE, Callum. Vue.js: Up and Running. Online. O'Reilly Media, 2018. ISBN 9781491997246. Dostupné z: https://www.oreilly.com/library/view/vuejs-up-and/9781491997239/. [cit. 2023-10-05].

SEGALA, Alessandro. Svelte 3 Up and Running. Online. Packt Publishing, 2020. ISBN 9781839213625. Dostupné z: https://www.oreilly.com/library/view/svelte-3-up/9781839213625/. [cit. 2023-10-05].

FLANAGAN, David. JavaScript: The Definitive Guide. Online. 6th Edition. O'Reilly Media, 2011. ISBN 9780596805524. Dostupné z: https://www.oreilly.com/library/view/javascript-the-definitive/9781449393854/. [cit. 2023-10-05].

MEYER, Eric a WEYL, Estelle. CSS: The Definitive Guide. Online. 4th Edition. O'Reilly Media, 2017. ISBN 9781449393199. Dostupné z: https://www.oreilly.com/library/view/css-thedefinitive/9781449325053/. [cit. 2023-10-05].

Vedoucí práce:

doc. RNDr. Lucie Ciencialová, Ph.D.

Datum zadání práce:

5. 10. 2023

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

doc. RNDr. Luděk Cienciala, Ph.D.

vedoucí ústavu

Abstrakt

Tato bakalářská práce pojednává o technologiích určených k vývoji frontendu moderních webových aplikací. V práci se zabýváme analýzou a porovnáním vybraných frontendových nástrojů, které jsou určeny k vývoji jednostránkových aplikací. Praktickou částí je návrh a implementace webových aplikací, na základě kterých srovnáme implementace ve vybraných frameworcích. Práce tak čtenáři nabízí nejen teoretický přehled, ale především praktické zkušenosti s moderními technologiemi frontendu. Hlavní přínos spočívá v poskytnutí uceleného pohledu na vybrané frameworky, což čtenářům usnadní výběr vhodného nástroje pro budoucí projekty. Práce rovněž přispívá k hlubšímu porozumění aktuálním trendům ve vývoji frontendu.

Klíčová slova

Vývoj webu, webová aplikace, frontend, framework, Angular, React, Svelte, Vue.

Abstract

This bachelor thesis deals with technologies for frontend development of modern web applications. In this thesis we analyze and compare selected frontend tools that are designed to develop single page applications. The practical part is the design and implementation of web applications, based on which we will compare implementations in selected frameworks. Thus, the work offers the reader not only a theoretical overview, but also practical experience with modern frontend technologies. The main contribution is to provide a comprehensive view of the selected frameworks, which will make it easier for the reader to choose a suitable tool for future projects. The thesis also contributes to a deeper understanding of current trends in frontend development.

Keywords

Web development, web application, frontend, framework, Angular, React, Svelte, Vue.

Čestné prohlášení
Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.
V Opavě dne 9. dubna 2024 Lukáš Sukeník

Poděkování Rád bych poděkoval za odborné vedení, rady a cenné poznatky k danému tématu vedoucí práce doc. RNDr. Lucii Ciencialové, Ph.D. Také bych rád poděkoval mé rodině a přátelům za podporu a pomoc během mého studia.

Obsah

U	Uvod					
1	Webové aplikace					
2	Analýza frameworků					
	2.1	Angula	ar	4		
		2.1.1	Komponenty	5		
		2.1.2	Správa stavů	6		
		2.1.3	Předávání vlastností	7		
		2.1.4	Služby, direktivy, roury	8		
		2.1.5	Životní cyklus	9		
		2.1.6	State management	10		
		2.1.7	Routování	10		
		2.1.8	Ekosystém	10		
	2.2	React		11		
		2.2.1	Komponenty	11		
		2.2.2	JSX	12		
		2.2.3	Správa stavů	13		
		2.2.4	Hooky	13		
		2.2.5	Životní cyklus	14		
		2.2.6	State management	15		
		2.2.7	Routování	15		
		2.2.8	Ekosystém	15		
	2.3	Svelte		16		
		2.3.1	Komponenty	17		
		2.3.2	Reaktivita	17		
		2.3.3	Předávání vlastností	18		
		2.3.4	Eventy	18		
		2.3.5	Životní cyklus	19		
		2.3.6	State management	20		
		2.3.7	Routování	21		
		2.3.8	Ekosystém	21		
	2.4	Vue .		22		
		2.4.1	Single-File Components	23		
		2.4.2	Reaktivita	23		
		2.4.3	Předávání vlastností	24		
		9.4.4	Direktiyy a eventy	25		

		2.4.5	Životní cyklus	25		
		2.4.6	State management	27		
		2.4.7	Routování	27		
		2.4.8	Ekosystém	28		
	2.5	Porovr	nání analyzovaných frameworků	28		
3	Test	estování frameworků 3				
	3.1	Návrh	aplikace	30		
		3.1.1	Funkční požadavky	30		
		3.1.2	Nefunkční požadavky	33		
	3.2	Impler	nentace webových aplikací	33		
		3.2.1	Angular	35		
		3.2.2	React	52		
		3.2.3	Svelte	69		
	3.3	Srovná	ání implementace aplikací	85		
Zá	Závěr					
Se	Seznam použité literatury					
Se	Seznam obrázků Seznam tabulek					
Se						
Se	Seznam zkratek					
Pì	Přílohy					

Úvod

V posledních letech došlo k výrazným změnám v oblasti vývoje webu. Z jednoduchých statických stránek jsme se přesunuli ke komplexním, interaktivním, jednostránkovým aplikacím (Single Page Application – SPA). Webové aplikace jsou vyvíjeny pomocí moderních technologií nebo frameworků, které vývojářům nabízí nástroje pro rychlejší a efektivnější vývoj. Výběr vhodných technologií je velice důležitý, protože může mít vliv na celkovou kvalitu a úspěch projektu. Nesprávný výběr nástroje může vést ke složitým řešením, ztrátě času či finančních prostředků, nebo k problémům, které v budoucnu ztíží práci vývojovým týmům.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na analýzu a porovnání frameworků určených k vývoji frontendu moderních webových aplikací. Cílem práce je poskytnout čtenáři ucelený pohled na vybrané SPA technologie a na základě implementace demonstrační aplikace porovnat jednotlivé frameworky.

V úvodní části práce představíme základní pojmy týkající se moderního vývoje jednostránkových aplikací. V rámci teoretické části uvedeme motivaci pro výběr SPA technologií, zaměříme se na analýzu vybraných frameworků a také porovnáme analyzované nástroje. V praktické části práce navrhneme webovou aplikaci, která umožní odhalit klíčové vlastnosti a rozdíly mezi vybranými technologiemi. Pomocí vybraných nástrojů provedeme implementaci aplikace. Na závěr srovnáme jednotlivé implementace aplikací, přičemž identifikujeme přednosti a slabiny použitých frameworků.

Práce čtenářům nabídne jak teoretický přehled, tak i praktické zkušenosti s moderními technologiemi frontendu. Konkrétně by práce měla usnadnit výběr vhodného frameworku pro budoucí projekty a zároveň pomoci lépe se orientovat ve světě moderního vývoje webu.

1 Webové aplikace

Webová aplikace je typ počítačového software, který je uživateli sdílen prostřednictvím internetu. Uživatel se k aplikaci dostane pomocí webového prohlížeče a nemusí si ji instalovat na svůj počítač. Aplikace jsou jakýmsi prostředníkem mezi uživatelem a serverem, kde se nachází data a logika aplikace.[11]

Předpokládáme, že čtenář má základní znalosti HTML, CSS a JavaScriptu. Tato znalost usnadní proces a pomůže čtenáři lépe porozumět konceptům a technikám, které zde budou popsány.

Frontend a Backend

Uživatelské rozhraní, se kterým uživatel přímo interaguje, nazýváme frontend neboli klient. Úkolem klienta je zobrazovat vizuální stránku uživateli a zpracovávat jeho vstupy. Mezi klíčové frontendové technologie patří HTML, CSS a JavaScript.

Backend, či také server, je část aplikace starající se o zpracování dat a logiku aplikace. Backend se skládá z databází a algoritmů, komunikuje s klientem prostřednictvím API a zpracovává požadavky. Serverovou část lze implementovat v široké škále programovacích jazyků, např. v Pythonu, Javě, PHP, Ruby, JavaScriptu.[31]

Obrázek 1: Diagram architektury webových aplikací [14]

Single Page Application

Pod pojmem Single Page Application (SPA) rozumíme webové aplikace, které se skládají z jediné stránky a také jednotlivých částí aplikace. Obsah stránek bývá dynamicky aktualizován pomocí JavaScriptu. Tento přístup umožňuje aktualizaci stránek bez nutnosti obnovování celé stránky. V praxi to znamená, že při jakékoli akci uživatele se aktualizuje pouze obsah stránky, nikoli celá stránka. Mezi výhody tohoto přístupu patří rychlejší odezva aplikace, méně dotazů na server a také lepší uživatelský zážitek. [25]

Obrázek 2: Single Page Application oproti klasické webové stránce (Multi Page Application) [16]

Framework

Framework je software, který poskytuje architekturu a nástroje pro rychlejší a jednodušší vývoj daných aplikací. Vývojář při využití frameworku nemusí řešit základní problémy, které jsou již vyřešeny v samotném frameworku. Použití frameworku snižuje technický dluh, zlepšuje rozšiřitelnost a flexibilitu aplikace. Zlepšuje se také přenositelnost, spolehlivost a škálovatelnost.[48]

2 Analýza frameworků

V této části práce se zabýváme analýzou frameworků Angular, React, Svelte a Vue. Nejdříve analyzujeme každý framework samostatně. Zaměříme se především na klíčové koncepty frameworků, stavební bloky, správu stavů, předávání vlastností. Dále rozebereme životní cykly, state management, routování a ekosystém jednolivých technologií. Kapitolu zakončíme porovnáním analyzovaných frameworků.

Výběr porovnávaných technologiíí byl proveden na základě analýzy výsledků z Developer Survey 2023 od Stack Overflow. Rozhodující byla sekce Web frameworks and technologies, ve které byly hodnoceny webové technologie dle jejich žádanosti na trhu a obdivem mezi vývojářskou komunitou. Tato strategie zajistila, že vybrané frameworky odpovídají současným trendům a potřebám webového vývoje, ale také vycházejí z uznání a podpory komunity. [50, 51]

2.1 Angular

Angular byl původně interní JavaScriptový framework společnosti Google. Dle oficiální dokumentace [4] je Angular kompletní platforma, určená k vývoji webových aplikací. Framework je postaven na principu komponent, jež tvoří základní stavební jednotku aplikace. Součástí frameworku jsou knihovny, které jsou velmi dobře integrovatelné a usnadňují práci s různými částmi aplikace. Dále také nástroje, které vývojářům usnadňují vývoj, testování či aktualizaci kódu. [4, 8]

Obrázek 3: Angular logo [3]

První verze Angularu byla vydána v roce 2012 a byla nazvána AngularJS. Později v roce 2016, po kolaboraci se společností Microsoft, Google vydal novou verzi, o které mluvíme jako o Angular 2. Druhá verze byla kompletně přepsána z JavaScriptu do jazyku TypeScript. Součástí frameworku je i knihovna pro práci s asynchronními událostmi – RxJS [47], kterou vývojáři využívají k reaktivnímu

programování. Angular se samozřejmě neustále vyvíjí a v současné době můžeme pracovat s verzí 17.[3, 8]

Díky robustnosti a velikosti frameworku je Angular vhodnější pro větší aplikace, které vyžadují mnoho funkcí a komplexních struktur. V poslední době framework spíše ztrácí na popularitě, stále jej však používá mnoho společností včetně Google.[8]

2.1.1 Komponenty

Hlavní bloky kódu Angularu tvoří komponenty. Komponenta je OOP třída definovaná v TypeScript souboru ve formátu nazev-tridy.component.ts. Komponentu nastavujeme pomocí dekorátoru @Component, v němž definujeme selektor (HTML značku komponenty), šablonu, případně kaskádové styly a použité API. Komponenta se může skládat z dalších částí: šablony, kaskádových stylů a testovacích scénářů definovaných v samostatném souboru. Tyto soubory jsou nepovinné, obvykle jsou však žádoucí a vedou k lepší organizaci kódu.

Původní komponenty byly tvořeny pomocí modulů (NgModules), které obsahovaly deklarace komponent, direktiv a služeb. Od verze 14 je možné využít standalone API, které umožňuje vytvářet komponenty bez nutnosti tvoření a registrace modulů v jiných souborech, a díky tomu je kód kratší. V dekorátoru @Component pak je třeba importovat všechny potřebné závislosti – direktivy, služby či jiné komponenty.[3, 8]

V šabloně vykreslíme hodnoty pomocí dvojitých závorek, které obsahují název proměnné. K podmíněnému zobrazení komponent/elementu slouží bloky @if, @else if, @else. Pro iteraci přes pole hodnot slouží blok @for.[3]

2.1.2 Správa stavů

K vytvoření stavů v Angularu využijeme vlastnosti třídy (class fields). Vlastnosti mohou být veřejné (public), protected (chráněné) nebo soukromé (private). V případě, že viditelnost nespecifikujeme, je vlastnost veřejná. Soukromé vlastnosti jsou viditelné pouze uvnitř třídy, chráněné v rámci třídy a šablony. Veřejné vlastnosti jsou viditelné odkudkoli.[3, 8]

Pro aktualizaci stavů využijeme přiřazení nové hodnoty do vlastnosti, k níž přistoupíme pomocí klíčového slova this.[3]

Počínaje verzí 16 můžeme používat také nestabilní verzi signálů (Angular Signals), přičemž se jedná o systém, který mnohem efektivněji sleduje využití stavů uvnitř aplikací. Signály pak umožňují efektivnější a optimalizovanější aktualizace DOM.

```
this.count.update((value) => value + 1);
}
```

Od verze 17 jsou signály stabilní součástí Angularu, na druhou stranu předávání a modely signálů zatím stabilní nejsou. Proto v této práci budeme využívat klasické hodnoty stavů.[3]

2.1.3 Předávání vlastností

Předávat vlastnosti či jiné hodnoty je možné pomocí vstupního dekorátoru @Input a výstupního dekorátoru @Output. Uvnitř šablony danou hodnotu předáme do vnořené komponenty skrze název vstupu v hranatých závorkách. Ve vnořené komponentě využijeme dekorátor @Input, sloužící k získání hodnot z rodičovské komponenty. K předaným hodnotám není možné přistupovat v rámci konstruktoru.

Pro předání hodnoty z vnořené komponenty nejprve přidáme vnořené komponentě název výstupu v kulatých závorkách a obslužnou metodu, která se vykoná po předání vlastnosti. Posléze definujeme @Output ve vnořené komponentě, na němž zavoláme metodu emit(), která přes argument metody umožňuje předání (vypublikování) hodnot z vnořené do rodičovské komponenty.[3, 8]

```
import { CommonModule } from '@angular/common';
import { Component, Input, Output, EventEmitter } from '@angular/core';
@Component({
  selector: 'parent-component',
 standalone: true,
 imports: [ChildComponent],
 template: '
   <child-component
     [color]="someProps.color"
     (colorClicked)="handleColorClicked($event)"
   />
    {{ colorClickedText }}
})
export class ParentComponent {
 protected someProps = { color: 'cervena' };
 protected colorClickedText = 'Na název barvy jste zatím neklikli.';
 protected handleColorClicked(clickCount: number): void {
   this.colorClickedText = 'Na název barvy
     v ChildComponent jste klikli: ${clickCount}x';
}
```

```
@Component({
    selector: 'child-component',
    standalone: true,
    imports: [CommonModule],
    template: '{{ color }}',
})
export class ChildComponent {
    private clickCount = 0;

@Input() color = 'Žádná barva nebyla specifikována.';
    @Output() colorClicked = new EventEmitter<number>();

protected handleClick(): void {
    this.clickCount++;
    this.colorClicked.emit(this.clickCount);
}
```

2.1.4 Služby, direktivy, roury

Angular disponuje pestrou škálou možností, jak sdílet bloky kódu či logiku mezi různými částmi aplikace. Mezi ně patří služby, direktivy, roury, které tvoříme pomocí JavaScriptových tříd. Služby (services) umožňují znovupoužití určité části kódu ve více komponentách. Běžné využití služeb zahrnuje komunikaci s HTTP endpointy, sdílení stavů mezi více komponentami a provádění transformací.[3, 8]

```
import { Injectable } from '@angular/core';
@Injectable({ providedIn: 'root' })
export class DataService {
  private data = 'Initial data';

  getCurrentData(): string {
    return this.data;
  }

  setNewData(newData: string): void {
    this.data = newData;
  }
}
```

Direktivy (directives), ať už zabudované či vlastní, slouží k obohacení HTML elementů o různé funkce (dynamické atributy, CSS třídy) nebo manipulaci s DOM elementy. Roury (pipes) umožňují trasformaci hodnot v šabloně.[3, 4]

```
import { Component, Pipe, PipeTransform } from '@angular/core';
@Pipe({ name: 'czechDate', standalone: true })
export class CzechDateFormatPipe implements PipeTransform {
   transform(value: Date): string {
```

```
return value.toLocaleDateString('cs-CZ');
}

@Component({
   selector: 'my-component',
   standalone: true,
   imports: [CzechDateFormatPipe],
   template: '{{ today | czechDate}}',
})
export class MyComponent {
   protected today = ;
}
```

2.1.5 Životní cyklus

Životním cyklem komponenty rozumíme sekvenci kroků, které se vykonají mezi vytvořením a zničením komponenty. Životní cyklus může být rozdělen do čtyř částí: vytvoření, aktualizace, vykreslení a zničení.

První metoda, která se spouští při vytvoření komponenty, je konstruktor. Poté můžeme využít metody ngOnInit, ngOnChanges, ngDoCheck, ngAfterViewInit, ngAfterContentInit, ngAfterViewChecked, ngAfterContentChecked, jež se spouští v různých fázích aktualizace (detekce). Nedávno byly přidány také metody, které se volají po vykreslení komponenty – afterNextRender a afterRender. V neposlední řadě metoda ngOnDestroy je volána při zničení komponenty.[3, 8]

Obrázek 4: Životní cyklus Angularu [67]

2.1.6 State management

K základní práci se stavy slouží vlastnosti třídy, které inicializujeme JavaScriptovou hodnotou. Do budoucna můžeme počítat s lepší podporou signálů, které aktualizují DOM efektivněji a rychleji. Pokročilejší způsob sdílení stavů v aplikaci spočívá ve využití služeb, v nichž uložíme stavy a následně je sdílíme mezi komponentami.[3]

Pro reaktivní či asynchronní operace, nebo obecně složitější funkcionality, využijeme balíček RxJS, který je již součástí Angularu. RxJS poskytuje datový typ Observable, který reprezentuje data, jež se mohou měnit v čase.[4, 47]

V případě, že potřebujeme sdílet stavy globálně (mezi různými částmi aplikace), můžeme využít knihovnu NgRx, která je inspirována knihovnou Redux.[15, 39]

2.1.7 Routování

Angular poskytuje vestavěný systém routování – konkrétně balíček @angular/router, který na straně klienta umožňuje přepínat mezi různými částmi aplikace. Klasické webové stránky při změně URL pokaždé žádají o nové dokumenty. Routování na straně klienta může provést aktualizaci stránky bez dalších duplikátních dotazů. Při vyžádání dané cesty pak vykreslíme požadovaný obsah a požádáme pouze o data potřebná k vykreslení. Získáme tak rychlejší uživatelskou zkušenost, jelikož prohlížeč nevyžaduje nové dokumenty a nemusí vyhodnocovat kaskádové styly či JavaScript.

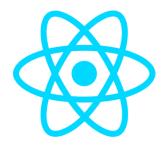
Abychom zaregistrovali cesty aplikace pomocí knihovny @angular/router, poskytneme samotný router pomocí funkce provideRouter do aplikačního nastavení. Routeru následně předáme pole cest aplikace. Jednotlivé obsahy stránek, které se mají zobrazit, vykreslíme pomocí elementu router-outlet.[3, 8]

2.1.8 Ekosystém

Angular je komplexní framework, v němž jsou obsaženy základní balíčky všeho druhu potřebné pro vývoj webových aplikací. Framework se stále vyvíjí a jeho ekosystém se neustále rozrůstá, a to i přes velikost projektu. Angular nabízí rozsáhlou kolekci balíčků třetích stran, které vývojáři využívají pro usnadnění práce s různými částmi aplikace. Nechybí ani balíček @angular/cli, jenž usnadňuje vývoj aplikace, testování, aktualizaci kódu i nasazení.[3, 8]

2.2 React

Pod pojmem React rozumíme open-source JavaScript framework, který vytvořila a dále rozvíjí společnost Meta (dříve Facebook). Podle [9] jde spíše o knihovnu funkcí, než-li o komplexní nástroj pro tvorbu webových aplikací. Framework se využivá k vývoji interaktivních uživatelských rozhraní a webových aplikací. [23]

Obrázek 5: React logo [43]

První kořeny Reactu sahají až do roku 2010, kdy tehdejší společnost Facebook přidala rozšíření XHP do PHP. Jde o možnost znovu použít určitý blok kódu, kdy stejného principu posléze využívá i React. Následně Jordan Walke vytvořil FaxJS, jenž byl prvním prototypem Reactu. O rok později byl přejmenován na React a začal jej využívat Facebook. V roce 2013 byl na konferenci JS ConfUS představen široké veřejnosti a stal se open-source.

Od roku 2014 vývojáři představují nespočet vylepšení samotné knihovny, stejně jako spoustu rozšíření pro zlepšení vývojových procesů. Kolem roku 2015 postupně React nabývá na popularitě i celkové stabilitě. Následně je představen také React Native, což je framework pro vývoj mobilních (nativních) aplikací. React používá široká škála společností, od malých startupů až po velké nadnárodní korporace. Z těch největších např. Meta, Uber, Twitter a Airbnb.[9, 22]

2.2.1 Komponenty

Hlavním stavebním kamenem Reactu jsou komponenty, jež představují nezávislé, vnořitelné a opakovaně použitelné bloky kódu. React komponentu tvoří JavaScript funkce a HTML šablona. Validně seskládané komponenty poté tvoří webovou aplikaci. V Reactu se můžeme setkat s funkčními a třídními komponentami. Vytváření třídních komponent je na ústupu a oficiální dokumentace je rovněž nedoporučuje.

Výstup komponent tvoří elementy ve formě JSX. Tyto elementy obsahují informace o vzhledu a funkcionalitě dané komponenty.

Pro komunikaci mezi komponentami se používá předávání vlastností (props), přes které je možné předávat hodnoty jakýchkoli datových typů. Vlastnost vnořené komponentě předáme stejně jako atribut HTML elementu. Pro předání hodnoty do rodičovské komponenty slouží tzv. callback funkce, které se volají ve vnořené komponentě, ale modifikují vlastnosti rodičovské komponenty.[9, 43]

2.2.2 JSX

Název JSX kombinuje zkratku jazyka JavaScript – JS a počáteční písmeno ze zkratky XML. Konkrétně jde o syntaktické rozšíření, které vývojářům umožňuje tvořit React elementy pomocí hypertextového značkovacího jazyku přímo v JavaScriptu. V rámci JSX pak je možné dynamicky vykreslovat obsah na základě logiky definované pomocí JS hodnot. Při kompilaci se JSX překládá do JavaScriptu například pomocí nástroje Babel. [9, 43]

```
: 'Načítání ...'}
</div>
);
}
```

2.2.3 Správa stavů

Stav lze definovat jako lokální vnitřní vlastnost či proměnnou dané komponenty, jež představuje základní mechanismus pro uchovávání a aktualizaci dat. Pro aktualizaci komponenty je tedy nutné stav změnit. React pak na tuto skutečnost zareaguje a vyvolá tzv. re-render neboli překreslení komponenty s novými daty.

Za účelem ukládání stavu se využívá hook (funkce) useState. Ten poskytuje stavovou proměnnou, přes kterou se dostaneme k aktuálnímu stavu. Dále useState poskytuje state setter funkci, díky které můžeme stav aktualizovat. Jediný argument useState definuje počáteční hodnotu daného stavu.[32, 43]

2.2.4 Hooky

Specifickou funkcionalitou pro React jsou tzv. hooky, které byly do Reactu přidány až ve verzi 16.8.0.[44] Hook je definován jako funkce, která obohacuje komponenty pomocí předdefinovaných funkcionalit. Jedním z nejpoužívanejších hooků je use-State. Vývojáři mohou používat již zabudované hooky, nebo si vytvářet své vlastní díky předpřipraveným hookům. Mezi zabudované hooky patří např. useEffect, use-Memo, useCallback, useRef, useContext.[43]

```
import { useEffect } from 'react';
useEffect(() => {
   // obvykle kód určený pro nastavení (setup)

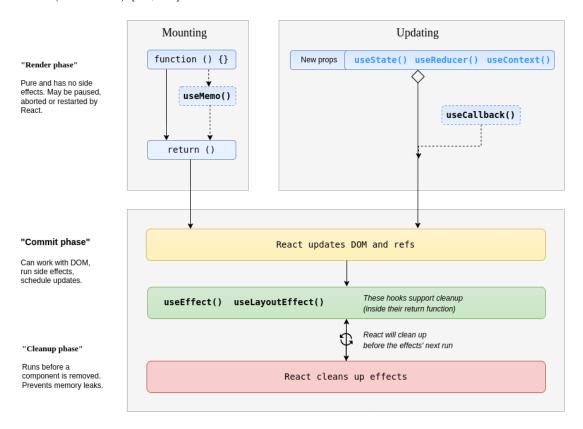
return () => {
   // kód pro úklid prostředků
```

```
};
}, [
   // seznam závislostí, na jejichž změnu má efekt reagovat
]);
```

2.2.5 Životní cyklus

Životní cyklus komponenty je sekvence událostí, jež nastanou mezi vytvořením a zničením komponenty. Ve třídních komponentách existovaly speciální metody životního cyklu (lifecycle metody). Sloužily k provedení určité části kódu v konkrétní fázi životního cyklu. Nyní React disponuje pár hooky, které umožňují provádět vedlejší efekty podobně jako lifecycle metody. Používá se převedším hook useEffect.

O momentu, kdy je komponenta přidána na stránku, mluvíme jako o namontování (mount). Při změně stavu či obdržení nových parametrů hovoříme o aktualizaci (update) komponenty. Po odstranění komponenty z DOM proběhne odmontování (unmount).[33, 43]

Obrázek 6: Životní cyklus React komponenty, převzato a upraveno dle [34]

2.2.6 State management

Základní práce se stavy spočívá v lokálních stavech komponent a následným předáváním stavu do potomků či rodičů. V případě, že potřebujeme sdílet stav mezi komponentami, měli bychom zvážit odlišné řešení. React sám o sobě disponuje pouze základním řešením, kterému říká Context API. Context umožňuje sdílet data celému podstromu dané komponenty. To se může hodit například při vytváření barevných módů aplikace, sdílení informace o přihlášeném uživateli, anebo routování. [43]

Správa stavů v komplexních aplikacích se stává výzvou. Problémy začínají při potřebě sdílení identických dat mezi větším množstvím konzumentů. Existuje však mnoho knihoven třetích stran, které vývojáři využívají pro usnadnění manipulace se stavy. Společné cíle state management knihoven spočívají v ukládání a získávání globálního stavu, jednodušší správě stavů a rozšiřitelnosti aplikace. Mezi tyto knihovny patří kupříkladu Redux, MobX, Recoil nebo Jotai.[2, 19]

2.2.7 Routování

React nemá žádný nativní standard pro routování. Podle [9] je React Router jedním z nejvíce populárních řešení pro React. Knihovna React Router umožňuje nastavení jednotlivých cest aplikace. Zajišťuje tedy routování na straně klienta.

Instanci routeru vytvoříme například pomocí funkce createBrowserRouter, která přijímá pole definovaných cest aplikace. Další možností je vytvoření cest pomocí funkce createRoutesFromElements. Router následně předáme do komponenty RouterProvider. K vykreslení požadované komponenty, která je spojena s danou cestou, slouží komponenta Outlet.[9, 46]

2.2.8 Ekosystém

Tento framework sám o sobě není úplně komplexním nástrojem. I přesto se stále vyvíjí a jeho ekosystém se neustále rozrůstá. Na druhou stranu React disponuje velmi diverzifikovaným ekosystémem knihoven, který nabízí bohatý výběr nástrojů pro různé aspekty vývoje. Knihovny jsou převážně zaměřené na stylování, tvorbu tabulek, formulářů, grafů či grafických animací, správu stavů, routování, dotazování na API. Nechybí ani dokumentační knihovny, vývojářské rozšíření pro prohlížeče,

striktní typování, překlady, testovací balíčky. V neposlední řadě pro React existují nadstavby ve formě frameworků, které poskytují komplexnější nástroje pro produkční aplikace. [5, 21, 43]

2.3 Svelte

Svelte je relativně novým open-source JavaScript frameworkem, za jejímž stvořením stojí vývojář Richard Harris. Framework se odlišuje tím, že kompiluje komponenty přímo do čistého, nativního a vysoce optimalizovaného JavaScriptu bez potřeby runtime. To vše ještě před tím, než uživatel navštíví webovou aplikaci v prohlížeči. Tato metoda oproti klasickým deklarativním frameworkům, jako jsou např. Angular, React či Vue, poskytuje výhodu především v rychlosti. Technologie je určena k vývoji kompaktního a rychlého uživatelského rozhraní webových aplikací. [20, 52, 56]

Obrázek 7: Svelte logo [52]

První verze byla představena ke konci roku 2016. Verze 3, jež byla vydána v dubnu 2019, přinesla vylepšení týkající se zjednodušení tvorby komponent a reaktivity. Po vydání této verze se framework stal populárnějším díky jeho jednoduchosti a minimu boilerplate, tedy množství kódu k provedení požadovaných operací. Verze 4 pak v roce 2023 představila pouze minimální změny, jež spočívají v údržbě a přípravách pro verzi nastávající.

Přestože Svelte nedisponuje rozsáhlým ekosystémem jako jiné JS frameworky, získal si přízeň mnoha velkých společností. Mezi ně patří například firmy jako Avast, Rakuten, Razorpay a The New York Times.[20, 52, 56]

2.3.1 Komponenty

Podobně jako v jiných frameworcích, komponenty jsou základní stavební bloky Svelte. Komponentu tvoří HTML, CSS a JavaScript, kde vše se vkládá do jednoho souboru s příponou .svelte. Všechny tři části komponenty jsou nepovinné. Logika komponenty musí být zapsána mezi párové script tagy. Následuje jedna nebo více značek pro definovaní šablony komponenty. V neposlední řadě kaskádové styly se zapisují mezi style značky.

V rámci šablony Svelte umožňuje využívat logické bloky pro podmíněné vykreslování nebo také iterace přes pole hodnot (listy). Zabudovaná je také podpora manipulace s asynchronním JavaScriptem - promises.[52]

```
<script>
  let content = 'nějaký-obsah';
</script>

<div>{content}</div>
<style>
  div {
    background-color: red;
  }
</style>
```

2.3.2 Reaktivita

Srdcem Svelte jsou reaktivní stavy komponenty, které jednoduše definujeme jako proměnné v JavaScriptu. Jejich hodnotu aktualizuje JS funkce pomocí přidělování nových hodnot. Kupříkladu stav datového typu pole nelze aktualizovat pomocí metody push či splice. Je nutné využít jiné intuitivní řešení pomocí přidělení nové hodnoty. O vše ostatní se pak postará samotný framework. Svelte aktualizuje DOM při každé změně stavu komponenty.

Mezi specifické funkce Svelte patří reaktivní deklarace, které se starají o aktualizaci stavů na základě stavů jiných. Další zabudovanou funkcí jsou tzv. reactive statements, jež umožní definovat akce, které se mají vykonat reaktivně – jako reakce na nějaký výrok.[12, 52]

```
<script>
  let count = 0;
  function increment() {
```

```
count++;
}
</script>
<button on:click={increment}>
   Klikli jste na tlačítko {count}x.
</button>
```

2.3.3 Předávání vlastností

Pro komunikaci mezi komponentami slouží mechanismus předávání vlastností. K předání vlastnosti do vnořené komponenty využijeme HTML atribut, pomocí kterého získáme danou hodnotu ve vnořené komponentě. Uvnitř vnořené komponenty vytvoříme stejnojmennou vlastnost s klíčovým slovem export.

V případě, že chceme předávat aktualizovanou vlastnost z vnořené do rodičovské komponenty, je třeba vytvořit vlastnost již na rodiči. Následně ji předáme vnořené komponentě pomocí bind direktivy. Bind zajistí aktualizaci hodnoty stavu i v rodičovké komponentě.[52]

```
// Parent.svelte
<script>
  import ChildComponent from './Child.svelte';

  const someProps = {color: 'cervena'};
  </script>

  <ChildComponent color='cervena' />
  <ChildComponent color={someProps.color} />
  <ChildComponent {...someProps} />

// Child.svelte
  <script>
    export let color;
  </script>

<div class={color}></div>
```

2.3.4 Eventy

Svelte má velice jednoduché API pro práci s DOM událostmi (eventy). Na element stačí přidat direktivu on s názvem eventu. Následně předáme callback funkci, v níž provedeme požadovanou akci.

```
<script>
  let count = 0;
</script>
```

```
<button on:click={() => count++}>
  Klikli jste na tlačítko {count}x.
</button>
```

Vývojáři také přišli s možností odesílání a přijímání eventů pro komponenty. Uvnitř vnořené komponenty je třeba mít DOM event handler, na který chceme reagovat v rodičovské komponentě. Poté je nutné využít funkci createEventDispatcher, které předáme potřebné parametry – libovolný název pro event komponenty a hodnotu. V rodičovské komponentě následně reagujeme na event pomocí klíčového slova on a našeho libovolného názvu pro event. Hodnotu posléze získáme v callback funkci.[12, 52]

```
// Parent.svelte
<script>
 import Child from './Child.svelte';
 function handleMessage(event) {
   alert(event.detail.text);
</script>
<Child on:message={handleMessage} />
// Child.svelte
<script>
 import { createEventDispatcher } from 'svelte';
 const dispatch = createEventDispatcher();
 function sayHello() {
   dispatch('message', {
     text: 'Hello world!'
   });
</script>
<button on:click={sayHello}>Klikněte pro "Hello world!"
```

Zdroj zdrojového kódu: [52]

2.3.5 Životní cyklus

Komponenty ve Svelte disponují životním cyklem, který začíná v momentě vytvoření komponenty a končí jejím zničením. Funkce onMount tvoří callback, který je zavolán po přidání komponenty do DOM. Pokud chceme vykonat určité akce při zničení komponenty, můžeme toho dosáhnout dvěma způsoby. Prvním způsobem je vracení

callback funkce v rámci onMount funkce. Druhou možnost představuje využití funkce onDestroy, která v argumentu přijímá callback funkci.

Pro práci převážně s imperativními akcemi slouží zabudované funkce beforeUpdate a afterUpdate. V případě beforeUpdate funkce jde o callback, který se volá před aktualizací komponenty, tj. před prvním voláním onMount nebo po každé změně stavu. Oproti tomu, afterUpdate je callbackem, jenž Svelte vykoná po prvním zavolání onMount nebo po každé aktualizaci komponenty.[12, 52]

Obrázek 8: Životní cyklus Svelte [27]

2.3.6 State management

Svelte poskytuje pestrou škálu API pro správu stavů aplikace v závislosti na rozsahu a složitosti ukládaných dat. Základním přístupem pro správu stavů je ukládání a manipulace se stavy ve stromu komponent. To zahranuje tvorbu reaktivních stavů a jejich distribuci ve stromě pomocí předávání vlastností, bindování či eventů.

Další možnost představuje využití Context API, které umožňuje jednorázové uložení jakékoli hodnoty. Hodnotu uloženou v kontextu můžeme získat také v neincidentních komponentách. Ukládání a získávání kontextu umožňují funkce setContext a getContext.

Pro sofistikovanější práci se stavy slouží tzv. stores. V podstatě se jedná o globání úložiště stavů, které umožňuje uchovávat a získávat data. Store je jednoduše objekt s metodou subscribe, která umožní konzumentům dostat aktualizovaná data.

Jednodušší variantu pro získání aktuálních dat představuje použití znaku \$ před názvem proměnné. Svelte nám poskytuje hned několik podob storu. Mezi ně patří writable a readable stores, kde jediný rozdíl spočívá v možnosti aktualizace dat. Pro stavy, které jsou odvozeny z jiných stores, existuje tzv. derived store. Svelte rovněž povoluje vytvořit i vlastní store.

Již zabudované globální úložiště můžeme jednoduše vytvořit pomocí metod writable, readable a derived. Writable požaduje jako argument počáteční hodnotu. Readable navíc jako druhý argument může přijímat funkci start, jež implementuje callbacky volající se při prvním a posledním subscribe.[12, 52, 55]

2.3.7 Routování

Svelte nemá přímou podporu routování v aplikacích. Oficiální dokumentace uvádí jako oficiální knihovnu pro routování SvelteKit. Ve skutečnosti se jedná o framework nad Svelte, který poskytuje i další možnosti rozšíření webové aplikace. Dokumentace však doporučuje i jiné knihovny pro routování na základě odlišných přístupů. Konkrétně knihovny page.js, svelte-routing, svelte-navigator, svelte-spa-router nebo routify.[52, 54]

Routování ve SvelteKit je implementováno pomocí file systému. Komponenta s názvem +page.svelte definuje stránku aplikace. Framework umožňuje pro opakující se uživatelská prostředí využít tzv. layouts. Jde o soubor, který aplikuje určité elementy (duplicitní kód) pro aktuální adresář komponent. Pro vykreslení obsahu na základě samotných komponent se využívá element slot. SvelteKit také umožňuje vytváření dynamických parametrů pomocí souborovém systému. Díky takovým cestám je možné tvořit např. individuální příspěvky na blogu. Pomocí +server.js můžeme definovat API routy (endpointy) aplikace. Chybové stránky implementujeme pomocí +error.svelte souborů.[52, 53]

2.3.8 Ekosystém

I přesto, že Svelte používá stále více vývojářů, framework nedisponuje přiliš rozsáhlým ekosystémem. Hlavní rozšíření spočívá v použití rozšiřujícího frameworku SvelteKit a jazyka TypeScript. Vztah mezi Svelte a SvelteKit můžeme definovat

jako sourozenecký, kdy SvelteKit poskytuje adaptivní prostředí pro vývoj aplikace jakéhokoli rozsahu.

Dle [28] neexistuje mnoho specifických knihoven přímo pro Svelte. Na druhou stranu je možné využít rozsáhlého ekosystému JavaScriptu, jelikož Svelte poskytuje přímou kontrolu nad DOM. V porovnání se specifickými knihovnami tento přístup však obvykle vyžaduje práci navíc. Problematické bývá využití knihoven používající API prohlížeče. [18, 28, 61]

2.4 Vue

Vue framework dostal svůj název díky anglickému slovu view. Jedná se o deklarativní JavaScriptový open-source framework. Je určen k efektivní tvorbě jak jednoduchých, tak i komplexních uživatelských rozhraní na webu. V současné době patří mezi nejpopulárnější nástroje pro tvorbu webových aplikací. [30, 62]

Obrázek 9: Vue logo [62]

Evan You, tvůrce Vue.js, se inspiroval určitými částmi frameworku AngularJS, který však měl velmi strmou křivku učení. Vue proto mělo být jednoduché, přizpůsobivé a snadné k naučení. Bylo vytvořeno roku 2013, uvolněno do světa však až o rok později. Od té doby byly vydány pouze 3 majoritní verze, nicméně ty přinesly mnoho změn.[1, 63]

Vue nabízí svobodnou volbu při tvorbě komponent ve formě dvou hlavních API – Options a Composition API. Options API můžeme přirovnat k objektovému přístupu, kdežto Composition API využívá funkcionální přístup. Podle [62] Composition API přináší větší flexibilitu a umožňuje efektivnější návrhové vzory pro organizaci a znovupoužitelnost kódu. Z tohoto důvodu v analýze budeme využívat Composition API.

Framework klade důraz na progresivitu, což znamená, že roste s vývojářem a přizpůsobuje se jeho potřebám. Díky tomu si Vue oblíbily společnosti jako Adobe, BMW, Gitlab, Trivago, Xiaomi.[10, 62]

2.4.1 Single-File Components

Základní funkcí Vue jsou tzv. Single-File Components (SFC). Jedná se o hlavní stavební blok frameworku, který reprezenzuje část webové stránky. Komponenta se skládá ze šablony, dat komponenty, funkcí a kaskádových stylů. Hlavní výhodu tohoto přístupu představuje znovupoužitelnost. JavaScriptové funkce musí být zapsány mezi párové značky script s atributem setup, šablona do template tagů a styly do style bloku.[30, 62]

```
<script setup>
  import { ref } from 'vue';

  const content = ref('nějaký-obsah');
</script>

<template>
  <div>{{ content }}</div>
</template>

<style scoped>
  div {
    background-color: red;
  }
</style>
```

2.4.2 Reaktivita

V komponentě můžeme uchovávat informace pomocí reaktivních stavů. Oficiální dokumentace doporučuje používat funkci ref, která vyžaduje počáteční hodnotu. K hodnotě stavu pak uvnitř skriptu přistupujeme pomocí vlastnosti value. V šabloně postačí pouze název stavu. Modifikaci stavu lze provést pomocí přiřazení nové hodnoty. Při změně jakéhokoli stavu komponenty pak Vue automaticky aktualizuje DOM novými daty. [62]

```
<script setup>
  import { ref } from 'vue';

const count = ref(0);

function increment() {
```

2.4.3 Předávání vlastností

Komponenty spolu komunikují pomocí předávání vlastností. Pro předání vlastnosti do vnořené komponenty je třeba v rodičovské komponentě předat požadovanou hodnotu do proměnné vnořené komponenty. Ve vnořené komponentě pak definujeme props vlastnost, kterou vytvoříme pomocí funkce defineProps. DefineProps funkce vyžaduje objekt s názvem a datovým typem předávané vlastnosti.

K předání vlastností z vnořené do rodičovské komponenty se využívá principu emitování eventů. V potomku vytvoříme vlastnost emit, v níž nadeklarujeme pole emitovaných hodnot pomocí funkce defineEmits. Dále je třeba definovat jednotlivé emity. Prvním argumentem je název emitu, další argumenty jsou již předávané hodnoty. Rodičovská komponenta musí naslouchat na emitované eventy. Toho lze docílit pomocí @response direktivy, která typicky v callback funkci přeukládá argumenty na lokalní stavy.[30, 62]

```
// Parent.vue
<script setup>
  import { ref } from 'vue';
 import ChildComponent from './Child.vue';
 const someProps = ref({color: 'cervena',});
</script>
<template>
  <ChildComponent :color="'cervena'" />
  <ChildComponent :color="someProps.color" />
</template>
// Child.vue
<script setup>
 const props = defineProps({color: String});
</script>
<template>
  <div :class="color"></div>
</template>
```

2.4.4 Direktivy a eventy

Framework disponuje mnoha direktivami, které umožňují přidávat do šablony různé funkce. Logiku vykreslování umožňují direktivy v-if, v-else-if a v-else. Pro iteraci přes pole hodnot slouží v-for. Mezi další užitečné direktivy patří v-bind a v-model. Díky v-bind je možné přidat jakémukoli elementu dynamickou hodnotu atributu, direktivu můžeme zkrátit pomocí dvojtečky. Direktiva v-model zase zajistí obousměrné propojení pro formulářové prvky.

```
<script setup>
  import { ref } from 'vue';

  const text = ref('');
</script>

<template>
  <input v-model="text" placeholder="Něco napište">
   3">{{ text }}
  Musíte zadat více než 3 znaky
</template>
```

Vue také umožnuje naslouchat na DOM eventy pomocí direktivy v-on. Ta pak vyžaduje libovolný DOM event a callback funkci, jež se vykoná při daném DOM eventu. Můžeme také zvolit ekvivalentní zápis s @. Další možnost představuje využití modifkátorů eventů, které se postarají například o vypnutí výchozího chování prvku.[30, 62]

```
<script setup>
  import { ref } from 'vue';

  const count = ref(0);
</script>

<template>
  <button @click="() => count++">
     Klikli jste na tlačítko {{ count }}x.
  </button>
</template>
```

2.4.5 Životní cyklus

Každá Vue komponenta má daný životní cyklus, který konkrétně můžeme rozdělit na 3 části – inicializační část, část, při které se mění data a část, kdy komponenta zaniká. Pro zajištění kontroly životního cyklu slouží tzv. hooks, které se vyznačují tím, že vždy před svým názvem mají předponu on.

Obrázek 10: Životní cyklus Vue komponenty [62]

Při inicializaci komponenty můžeme využít hook akce beforeMount či mount. BeforeMount je volán ještě před tím, než se komponenta přidá na stránku. Mount až poté, kdy je vytvořen element komponenty – komponenta však ještě nemusí být v DOM. Před chystanou změnou dat v DOM se volá beforeUpdate, po vykonání změny je volán hook updated. Před samotným zánikem komponenty pak Vue volá beforeUnmount. Po dokončení zničení se volá hook unmounted. Životní cyklus je znázorněn na Obrázku 10.[30, 62]

2.4.6 State management

Framework Vue v sobě nemá implementovaný žádný sofistikovaný state management. K základní práci se stavy aplikace poslouží reaktivní stavy jednotlivých komponent a jejich sdílení ve stromu komponent.

Pro komplexnější aplikace je žádoucí využít některou z knihoven třetích stran. Dokumentace nabízí knihovnu Pinia, která byla vyvinuta Vue týmem. Pinia je inspirována balíkem Vuex a využívá Composition API přístup. Knihovna nabízí jednoduché API pro správu stavů aplikace. Hlavním prvkem jsou tzv. stores, do kterých ukládáme globální stavy aplikace. Store vytvoříme pomocí funkce defineStore, která požaduje identifikátor daného store a callback funkci. Ta by měla vracet samotný state definovaný pomocí ref() a akce (funkce, jež mění stavy) nad storem, případně computed state – jiný stav, který je typicky odvozen od původního stavu.[41, 62]

2.4.7 Routování

Samotný Vue framework neposkytuje zabudovanou podporu pro routování. Oficiální dokumentace doporučuje využití knihovny Vue Router, která umožňuje routování na straně klienta. Základní využití routeru spočívá ve vytvoření instance routeru. Tuto instanci inicializujeme polem požadovaných cest aplikace s konkrétními komponentami pro vykreslení. Uvnitř šablony pak můžeme použít router-link element, jež představuje odkaz na jinou cestu. Pro vykreslení obsahu po změně cesty slouží komponenta router-view. V podstatě se jedná o obal (wrapper) pro vykreslení komponenty, která je spojena s aktuální cestou.

Vue Router disponuje také dynamickým routingem, který umožňuje definovat parametry cesty a vykreslit tedy stránku s dynamickými daty. Mezi další funkce patří např. zanořené routování a routování dle pojmenovaných cest aplikace. [62, 64]

2.4.8 Ekosystém

Vue framework sice nabízí solidní základ pro vývoj webových aplikací, sám o sobě ale není komplexním nástrojem pro vývoj aplikací většího rozsahu. Většina vývojářů využívá kromě frameworku i další knihovny třetích stran, které zvyšují produktivitu a zjednodušují vývoj požadovaných funkcí. V rámci ekosystému lze využít například knihovny pro práci s UI komponenty, routováním, state managementem. Nechybí ani knihovny pro typování, testování, statické generování či formátování kódu.

Při rostoucí komplexitě webových aplikací můžeme zvážit použití pokročilého frameworku Nuxt, který je postaven na základech Vue.js a poskytuje production-ready nástroje. Konkrétně řeší například pokročilou správu stavů, routing, hydrataci stránek či Server Side Rendering.[6, 62]

2.5 Porovnání analyzovaných frameworků

Analyzované technologie využívají podobné základní koncepty, což vývojáři ocení hlavně v momentě, kdy se chtějí naučit jiný framework. Každý z frameworků však disponuje odlišnou syntaxí, přístupy, možnostmi a API. Díky tomu každá technologie vyniká v jiných oblastech.

Framework Angular je velice robustním frameworkem s mnoha funkcionalitami, které jsou zabudovány uvnitř balíků frameworku. Díky tomu vývojáři disponují téměř všemi základními nástroji pro vývoj webových aplikací. Mezi další výhody můžeme zařadit také přechod z projektu na projekt jiný, jelikož ve většině případů projekty využívají stejné nástroje a konvence. Nevýhodou Angularu je jednoznačně složitější křivka učení, čemuž nepřispívá ani to, že v Angular projektech často využíváme knihovnu RxJS. Do nevýhod bychom také mohli zařadit velikost výsledné aplikace a delší syntax.

Oproti tomu React je populární díky své jednoduchosti a flexibilitě. Nespornou výhodu představuje to, že technologie se dá použít při vývoji jak webových, tak

i mobilních aplikací. Vývojáři mají možnost vybrat si z mnoha knihoven a nástrojů, které využijí k vývoji. Toto může být bráno i negativně, protože vývojáři musí mít přehled o balíčcích a nástrojích, které mohou použít. V důsledku pak může být vývoj aplikace složitější a vývojář rovněž nemusí využít vhodné postupy. Na druhou stranu pro React je dostupná pestrá škála návodů a tutoriálů, které mohou být přínosné při osvojování nových znalostí.

Svelte je frameworkem nejmladším, zároveň jej však můžeme považovat za nejvíce inovativní. Technologie je vhodná pro začátečníky, protože má pouze minimum boilerplate kódu. Programátoři rozhodně ocení kompilaci zdrojových kódů do nativního JavaScriptu již při sestavení aplikace. Jako výhodu rovněž můžeme uvést pokročilejší optimalizace, které Svelte nabízí. Nevýhodou pak může být menší komunita kolem frameworku, což v důsledku může znamenat menší množství dostupných knihoven a nástrojů. Svelte však umožňuje využití JS knihoven, které přímo ovlivňují DOM, což do jisté míry kompenzuje předchozí nevýhody.

V neposlední řadě Vue umožňuje vývojářům využívat jak objektový, tak i funkcionální přístup při tvorbě komponent. Framework, podobně jako Svelte, vyniká v oblasti optimalizace a výkonu. Rozsáhlá komunita Vue se aktivně podílí na vývoji nemalého množství knihoven a nástrojů. Kvůli tomu, že velká část komunity pochází z Číny, mohou být jak technické dokumentace, tak i online zdroje primárně v čínštině. To pak znesnadňuje hledání informací vývojářům v angličtině. Celkově ale můžeme říci, že Vue je frameworkem velice vyváženým. Díky inspiracím z jiných frameworků nabízí mnoho propracovaných možností pro programování webových aplikací.

3 Testování frameworků

V rámci této kapitoly se zaměříme na testování tří vybraných frameworků. V první části navrhneme funkční a nefunkční požadavky demonstračních aplikací. Následně vytvoříme demonstrační aplikaci, která bude obsahovat stejné funkcionality ve všech třech vybraných frameworcích. V poslední části srovnáme implementaci aplikací, identifikujeme přednosti a nedostatky použitých frameworků.

Do testování zahrneme frameworky Angular, React a Svelte. V analýze se tyto technologie jevily jako nejvhodnější k dalšímu zkoumání a srovnání, jelikož jde o nástroje velmi odlišné. Framework Vue byl z praktické části vyloučen, protože v základním nastavení toleruje využití neimportovaných komponent a nezobrazí vývojáři kompilační chybu. Vue je převážně orientován na čínský trh, což může komplikovat řešení problémů a hledání informací programátorům bez znalostí čínštiny.

3.1 Návrh aplikace

Začneme návrhem aplikace, kterou posléze implementujeme pomocí vybraných technologií. Webová aplikace bude složena z podstránek, které zobrazí navrhnuté funkcionality. Do podstránek zahrneme jednoduchý čítač, rozbalovací menu, překladač, formulář a webovou hru. Jednotlivé komponenty poslouží ke srovnání implementací a přístupů vybraných frameworků.

3.1.1 Funkční požadavky

- Správa stavů, předávání vlastností Counter komponenta (viz. Obrázek 11):
  - 1. Uživateli bude zobrazen aktuální stav čítače.
  - 2. Uživateli bude umožněno zvýšit a snížit hodnotu čítače o 1.
  - 3. Uživatel bude mít možnost resetovat hodnotu čítače na 0.

Obrázek 11: Wireframe Counter komponenty - vlastní zpracování

- Interakce v uživatelském prostředí Dropdown komponenta (viz. Obrázek 12):
  - 1. Komponenta bude zobrazovat rozbalovací menu.
  - 2. Po kliknutí na menu se zobrazí seznam položek.
  - 3. Uživatel bude mít možnost vybrat jednu z položek, nebo zavřít menu.
  - 4. Aktuálně vybraná položka bude zobrazena v obsahu rozbalovacího menu.

Obrázek 12: Wireframe Dropdown komponenty - vlastní zpracování

- Reaktivita, asynchronní operace Translator komponenta (viz. Obrázek 13):
  - 1. Uživatel bude mít možnost zadat text, který chce přeložit.
  - 2. Uživatel bude mít možnost vybrat jazyk, do kterého chce text přeložit.
  - 3. Přeložený text získáme díky veřejnému API.
  - 4. Uživateli bude zobrazen přeložený text.
  - 5. V případě chyby při překladu bude uživateli zobrazena chybová hláška.

Obrázek 13: Wireframe Translator komponenty - vlastní zpracování

- Tvorba formulářů, validace InvestForm komponenta (viz. Obrázek 14):
  - 1. Komponenta bude zobrazovat formulář pro výpočet výnosu investice.
  - 2. Uživatel bude mít možnost zadat vstupní hodnoty formuláře.
  - 3. Formulář bude obsahovat validaci vstupních hodnot a nedovolí uživateli potvrdit formulář s jakoukoli nevalidní hodnotou formuláře.

4. Po potvrzení formuláře bude provedena kalkulace výsledků a ty budou zobrazeny uživateli.

Obrázek 14: Wireframe InvestForm komponenty - vlastní zpracování

- Modularita, použití knihoven CountryGuesser komponenta (viz. Obrázek 15):
  - 1. Data o zemích získáme pomocí veřejného API.
  - 2. V rámci hry bude náhodně vybrána země, kterou bude uživatel hádat.
  - 3. Uživateli se ve hře budou postupně zobrazovat informace (nápovědy) o hádané zemi.
  - 4. Uživatel bude mít možnost zadat či vybrat pouze existující název země, který chce tipovat.
  - Uživatel následně uvidí již zadané země a vzdálenost jím dané země od hádané země.
  - 6. Uživateli bude při výhře a prohře zobrazeno modální okno s informacemi o výsledku hry.
  - V případě chyby při získávání dat o zemích bude uživateli zobrazena chybová hláška.
- Routování a layout aplikace:
  - 1. Uživatel bude umožněna navigace mezi jednotlivými stránkami aplikace.
  - 2. Uživatel bude mít možnost zapnout a vypnout tmavý režim aplikace.

Obrázek 15: Wireframe CountryGuesser komponenty - vlastní zpracování

3.1.2 Nefunkční požadavky

- Webová aplikace bude uživatelsky přívětivá.
- Webová aplikace bude responzivní a bude se správně zobrazovat na různých zařízeních.
- Implementace bude dodržovat principy čistého kódu, také principy KISS, DRY a SOLID.
- Aplikace bude získávat data z veřejných API.
- Při implementaci budeme dbát na použití moderních technologií a nástrojů.
- Budou využity open source knihovny, nástroje a ikony.

3.2 Implementace webových aplikací

V této kapitole popíšeme implementaci jednotlivých částí aplikace ve vybraných frameworcích – Angular, React a Svelte. Použijeme následující nástroje v níže uvedených verzích:

- Angular verze 17.x.x
- React verze 18.x.x
- Svelte verze 4.x.x

Pro grafickou stránku aplikací využijeme CSS framework Tailwind CSS [59] a ikony od tvůrců Tailwind CSS – Heroicons [24]. Obě knihovny jsou open source a zdarma k použití pod licencí MIT License. Za účelem nasazení aplikací na web

využijeme platformu Netlify [38], která mimo jiné umožňuje nezpoplatněné hostování SPA. Vyvinuté aplikace budou dostupné na webových adresách:

- Angular https://sukenik-angular.netlify.app/
- React https://sukenik-react.netlify.app/
- Svelte https://sukenik-svelte.netlify.app/

K vytvoření nového projektu v jednotlivých frameworcích budeme potřebovat NodeJS a správce balíčků npm (případně jiného správce balíčků). Příklad instalací nalezneme v Tabulce 1.

Tabulka 1: Instalace projektů v jednotlivých frameworcích.

Framework	Příkazy pro instalaci	
Angular	npx npm init @angular@latest nazev-projektu	
	cd nazev-projektu	
	npm install -D tailwindcss postcss autoprefixer	
	npx tailwindcss init -p	
	manuální konfigurace Tailwind CSS ¹	
	npm run start	
React	npx npm create vite@latest	
	cd nazev-projektu	
	npm install -D tailwindcss postcss autoprefixer	
	npx tailwindcss init -p	
	manuální konfigurace Tailwind CSS ²	
	npm run dev	
Svelte	npx npm create vite@latest	
	cd nazev-projektu	
	npx svelte-add@latest tailwindcss ³	
	npm install	
	npm run dev	

¹Konfigurace Tailwind CSS v Angular projektu dle oficiální dokumentace.[57]

 $^{^2 \}mathrm{Konfigurace}$ Tailwind CSS v React projektu dle oficiální dokumentace.[58]

³Automatická instalace Tailwind CSS ve Svelte projektu pomocí svelte-add balíčku.[7]

3.2.1 Angular

Správa stavů, předávání vlastností

Pro implementaci jednoduchého counteru nejprve vytvoříme counter komponentu. Můžeme začít se strukturou HTML značek pro hlavní komponentu.

Jelikož potřebujeme opakovaně použít logiku jednotlivých tlačítek, vytvoříme komponentu counter-button. Ta může přijímat například CSS styly nebo přes output (*EventEmitter*) posílat informaci o kliknutí na tlačítko směrem nahoru ve stromě komponent.

```
// Soubor counter-button.component.ts
import {CommonModule} from '@angular/common';
import {Component, EventEmitter, Input, Output} from '@angular/core';

// Nastavení komponenty.
@Component({
    selector: 'counter-button',
    standalone: true,
    templateUrl: './counter-button.component.html',
    imports: [CommonModule],
})
export class CounterButtonComponent {
    // Vstupní vlastnost komponenty.
    @Input() public className = '';

    // Výstupní vlastnost komponenty.
    @Output() public buttonClicked = new EventEmitter<void>();
}
```

Funkci emit() EventEmitteru zavoláme na tlačítku v counter-buttonu právě tehdy, když uživatel klikne na tlačítko – použijeme listener ve formě (click). K pro-

psání textu či jiných elementů nebo komponent mezi párovými tagy <counterbutton> pak poslouží párový či nepárový element <ng-content />.

```
// Soubor counter-button.component.html

<button
   class="px-4 py-2 rounded-md focus:outline-none"
   [ngClass]="className"
   (click)="buttonClicked.emit()"
>
   <!- ng-content slouží k vykreslení obsahu, který vložíme
   mezi párové tagy (selectory) dané komponenty. ->
   <ng-content></ng-content>
</button>
```

Následně v counter komponentě importujeme třídu CounterButtonComponent a do všech elementů counter-button předáme jejich vstupy a výstupy. Námi definovanovanému outputu buttonClicked předáme v šabloně metodu, která se vykoná po emitu (kliknutí na tlačítko ve vnořené komponentě) a metodu zavoláme pomocí kulatých závorek. V rámci counter komponenty pak definujeme stav jako vlastnost count na třídě. Vlastnost pak můžeme modifikovat skrze metody třídy, které voláme v outputu buttonClicked.

```
// Soubor counter.component.ts
import {CommonModule} from '@angular/common';
import {Component} from '@angular/core';
import {CounterButtonComponent} from './button/counter-button.component';
@Component({
 selector: 'counter',
 standalone: true,
 templateUrl: './counter.component.html',
 imports: [CommonModule, CounterButtonComponent],
})
export class CounterComponent {
 protected count = 0;
 protected increment(): void {
   this.count++;
 protected decrement(): void {
   this.count-;
 protected reset(): void {
   this.count = 0;
}
```

Interakce v uživatelském prostředí

Při vytváření jakékoli UI komponenty můžeme začít šablonou, nebo definovat funkční stránku. My začneme s tvorbou šablony. V případě vlastního dropdown samotným tlačítkem a seznamem možností. Otevření možností zajístíme tak, že na tlačítko přidáme click listener. Funkčnost pak zajistíme díky modifikaci stavu isOpen, který se provede při volání metody toggleDropdown. Uvnitř této metody je třeba zavolat i event.stopPropagation(). Předejdeme tak potenciální chybě ve formě tzv. event bubblingu – spuštění událostí na prvcích odlišných od cílového.

```
// Část souboru dropdown.component.html
<div class="rounded-md shadow-sm">
  <!- Pro poslouchání na události v DOMu můžeme
   použít syntaxi: (NÁZEV_UDÁLOSTI)="OBSLUŽNÁ_METODA". ->
 <button
   type="button"
   class="" <!- Statické styly... ->
   [ngClass]="buttonStyles + ', ' + sizeStyles"
   (click)="toggleDropdown($event)"
   {{ selectedOption ? selectedOption.label : placeholder }}
   <!- Pro podmíněné vykreslovaní můžeme využít bloky @if, @else if, @else. ->
   @if (isOpen) {
      <arrow-up-icon />
   } @else {
      <arrow-down-icon />
  </button>
</div>
```

Podmíněně zobrazíme seznam možností, které získáme v jednom z inputů. K vykreslení všech možností použijeme blok @for. Pro vybraní konkrétní možnosti využijeme (click) a do obslužné metody předáme aktuální prvek v poli – option. Metoda handleOptionClick pak zajistí uložení aktuálně vybrané možnosti, zavření dropdownu a vyemitování vybrané možnosti do rodičovské komponenty.

V případě, že máme dropdown otevřen a chceme jej po kliknutí mimo tentýž dropdown bezpečně zavřít, nehledě na počet vykreslených dropdown komponent na stránce, budeme postupovat následovně. Pro každou komponentu vytvoříme unikátní vlastnost ve formě ID. To pak dynamicky umístíme na kořenový element dropdownu.

```
// Část souboru dropdown.component.ts
protected dropdownId = 'id-$crypto.randomUUID()';

// Část souboru dropdown.component.html

<div class="relative inline-block text-left" [id]="dropdownId">
```

V komponentě pak budeme naslouchat na události v DOM pomocí dekorátoru @HostListener. Dekorátor přijímá DOM událost, na který má poslouchat – document:pointerdown, případně další argumenty nebo také formu vypublikované události. Pod dekorátorem pak definujeme obslužnou metodu, která se volá při emitu specifikované události. Uvnitř metody pak zajistíme uzavření aktuálně otevřeného dropdownu.

```
// Část souboru dropdown.component.ts
@HostListener('document:pointerdown', ['$event.target'])
onClickOutsideDropdown(target: HTMLElement): void {
  if (this.isOpen && !target.closest('#${this.dropdownId}')) {
    this.isOpen = false;
  }
}
```

Dropdown pak může mít různé inputy, které povedou k lepší znovupoužitelnosti. Hodnotu inputu (konkrétně např. default Value) v komponentě získáme v metodě životního cyklu OnInit. Styly ve formě JS hodnot do šablony přidáme pomocí

ngClass. Když těchto hodnot potřebujeme na elementu více, zřetězíme předávané hodnoty pomocí JavaScriptu. Další možnost spočívá ve sloučení požadovaných stylů na úrovni třídy.

Reaktivita, asynchronní operace

Pro ukázku reaktivity a asynchronních operací můžeme vytvořit komponentu, která bude překládat zadaný text do vybraného jazyka. Začneme tedy vytvořením rodičovské komponenty, která při změně vlastností (zadaného textu uživatelem a výstupního jazyka) zavolá API, které vrátí přeložený text. Uvnitř této komponenty vytvoříme vnořené komponenty, které budou sloužit k zadání vstupního textu, výběru jazyka a zobrazení výsledku.

LanguageDropdownComponent umožní uživateli vybrat jazyk, do kterého chce přeložit text. Přes *EventEmitter* aktualizujeme výstupní jazyk v rodičovské komponentě. V rámci obslužné metody *handleLanguageChange* pak také modifikujeme hodnotu vlastnosti *inputValuesChanges\$*. Tato vlastnost je *Subject*, speciální typ observable, z knihovny RxJS. Později dovolí na základě změny hodnoty poslat dotaz na server ve správný moment. Podobným způsobem poté můžeme registrovat událost změny vstupního textu – naslouchat na změnu vstupního textu.

```
// Část souboru translator.component.ts
protected handleLanguageChange(outputLanguage: Option): void {
  this.outputLanguage = outputLanguage.value;
  // Synchronní aktualizace hodnoty observable (v tomto případě Subjectu).
  // Slouží pro následné operace při změně hodnoty observable.
  this.inputValuesChanges$.next(outputLanguage.value);
}
```

Zadání vstupního textu pak může řešit komponenta TranslationInputComponent, která obdobným způsobem aktualizuje hodnotu vstupního textu v rodičovské komponentě. Aktuální hodnotu formulářového prvku nastavíme pomocí [ngModel]. Pro naslouchání na změnu hodnoty formulářového prvku zase využijeme (ngModel-Change).

```
// Část souboru translation-input.component.html
<textarea
  autosizeTextArea
  class="block w-full min-h-0 p-3 pr-12 pb-8 resize-none !outline-none"</pre>
```

```
placeholder="Type to translate ..."
  [ngModel]="inputText"
  (ngModelChange)="handleInputChange($event)"
>
</textarea>
```

V případě, že potřebujeme aktualizovat výšku textového pole na základě jeho obsahu, můžeme využít vlastní direktivu AutosizeTextAreaDirective. V konstruktoru direktivy získáme element, na který přidáme tuto direktivu. Dále budeme potřebovat třídu *Renderer2*, která umožňuje manipulovat s DOM. V direktivě budeme naslouchat na změnu hodnoty textového pole pomocí dekorátoru @HostListener a události input. Následně v obslužné metodě zajistíme aktualizaci výšky.

Změny hodnoty vlastnosti inputValuesChanges\$ začneme odebírat pomocí subscribe. Abychom předešli dotazování serveru ihned po změně hodnoty vlastnosti inputValuesChanges\$, použijeme operátor debounceTime. Ten povolí poslat dotaz na server až po uplynutí určité doby od poslední změny, kterou můžeme nastavit. Subscribe zavolá veřejnou metodu služby (getTranslation), která vrací přeložený text. Nakonec, aby dotazování serveru fungovalo, je třeba metodu setupInputChangeSubscription zavolat v konstruktoru nebo hooku OnInit.

```
// Část souboru translator.component.ts
private setupInputChangeSubscription(): void {
    // Naslouchá změnám vstupního textu a výstupního jazyka.
    // Operátor debounceTime zajistí, že se změna vstupního textu
    nebo výstupního jazyka vyhodnotí až po uplynutí 300 ms.
    // Dále operátor distinctUntilChanged zajišťuje,
    že se změna vyhodnotí pouze v případě, kdy je odlišná od předchozí hodnoty.
    // Operátor takeUntil() zajišťuje,
    že se subscription zruší při zničení komponenty.
    // Pokud se změní vstupní text nebo výstupní jazyk,
    v rámci methody subscribe se spustí překlad.
    this.inputValuesChanges$
    .pipe(debounceTime(300), distinctUntilChanged(), takeUntil(this.destroy$))
    .subscribe(() => this.triggerTranslation());
}
```

Ve službě TranslationService použijeme třídu *HttpClient* z Angular modulů, která umožňuje odesílat HTTP požadavky na server. Službu *HttpClient* získáme v konstruktoru, kde ji pomocí klíčového slova *private* přiřadíme do vlastností třídy. Pokračujeme implementací metody *getTranslation*, v níž zavoláme metodu *post* na HTTP klientovi s patřičným nastavením. Tímto způsobem budeme dotazovat Microsoft Translator Text API [37], díky kterému v odpovědi obdržíme přeložený text.

Pokud úspěšná odpověď ze serveru obsahuje složitější strukturu, ze které potřebujeme získat jen nějakou část, pak s konverzí odpovědi pomůže RxJS operátor map(). Metoda getTranslation vrací observable, v translator komponentě proto hodnoty odebíráme pomocí metody subscribe. Subscription bychom také vždy měli zrušit, abychom předešli možným únikům paměti či chybám.

```
// Část souboru translation.service.ts
return this.httpClient
  .post<TranslationResponseData>(url, body, options)
  .pipe(map(data => this.convertToOutputText(data)));
// Část souboru translator.component.ts
// Slouží ke zrušení subscriptions při zničení komponenty.
private destroy$: Subject<void> = new Subject();
// Slouží k naslouchání na změny vstupního textu a výstupního jazyka.
private inputValuesChanges$ = new Subject<string>();
public ngOnDestroy(): void {
  // Slouží k manuálnímu unsubscribe všech observables při zničení komponenty.
  this.destroy$.next();
  this.destroy$.complete();
this.translationService
  .getTranslation(this.inputText, this.outputLanguage)
  .pipe(
    // Zajišťuje, že se subscription zruší při zničení komponenty.
    takeUntil(this.destroy$),
    // Zachytí chybu v observable.
   catchError(error => this.handleError(error)),
  // V metodě subscribe dostaneme transformovanou odpověď
    (v rámci next callbacku) nebo chybu (v rámci error callbacku).
  // Po poslední úspěšné aktualizaci observable se volá callback funkce complete.
  .subscribe({
   next: response => (this.outputText = response),
    error: error => (this.error = error),
    complete: () => (this.loading = false),
  });
```

V momentě, kdy obdržíme odpověď ze serveru, zobrazíme přeložený text uživateli. K tomu poslouží TranslationOutputComponent, které na vstupu předáme výstupní text spolu s dalšími vstupními vlastnostmi. V rámci šablony pak podmíněně vykreslíme přeložený text, chybu nebo načítání.

Při zarovnání vstupního a výstupního pole v UI si musíme dát pozor na to, že šířku je potřeba nastavit již v prvním potomku div elementu, na kterém nastavíme flexbox. Důvod spočívá v tom, že Angular v DOM vytváří element pro každou komponentu.

Tvorba formulářů, validace

Angular je flexibilní z pohledu možností tvorby formulářů. My použijeme reaktivní formuláře, jelikož jsou flexibilnější a umožní nám jednodušší reakce na změny prvků. Vytvoříme komponentu zaměřenou na jednoduché investiční kalkulace. Bude obsahovat dvě vnořené komponenty: formulář pro zadání vstupních dat a komponentu výsledku kalkulace, která se zobrazí po potvrzení formuláře.

Začneme s tvorbou reaktivního formuláře. Typ *InvestForm* popisuje strukturu souvisejících formulářových prvků formuláře.

```
// Část souboru invest-form.component.ts

type InvestForm = FormGroup<{
  oneOffInvestment: FormControl<number | null>;
  investmentLength: FormControl<number | null>;
  averageSavingsInterest: FormControl<number | null>;
  averageSP500Interest: FormControl<number | null>;
}>;
```

Protože prvků budeme mít více, deklarujeme formulářovou skupinu jako vlastnost třídy, ve které následně definujeme samotné formulářové prvky. Vlastnost investForm pak umožní přístup k hodnotám formuláře a jeho validaci. Zde narazíme na problém s nenastavením počáteční hodnoty vlastnosti přímo nebo v konstruktoru. Můžeme ho vyřešit za pomoci vykřičníku – řekneme tak TypeScriptu, že obsah proměnné je nenulový. Další možností je vypnout pravidlo strictPropertyInitialization v souboru tsconfig.json.

```
// Část souboru invest-form.component.ts
protected investForm!: InvestForm;
```

Hodnotu vlastnosti investForm nastavíme pomocí metody initializeInvest-Form v OnInit hooku. Tento postup zvolíme, protože chceme nastavovat počáteční hodnoty formuláře na základě vstupní vlastnosti defaultValues. Důvodem je, že hodnoty vstupních vlastností jsou v komponentě dostupné nejdříve uvnitř hooku OnInit.

Metoda initializeInvestForm vrátí instanci třídy FormGroup, kterou vytvoříme pomocí třídy FormBuilder ze základního balíčku @angular/forms. Argumentem pro metodu group pak je objekt, který popisuje strukturu formuláře. Vlastnosti objektu budou klíče formulářových prvků a jejich hodnoty pole, kde první prvek bude počáteční hodnota a druhý prvek pole validátorů.

V šabloně následně propojíme formulářovou skupinu s formulářem. K tomu poslouží direktiva [formGroup] a její hodnotu nastavíme na vlastnost investForm. Ve formuláři pak vytvoříme formulářové prvky, které propojíme direktivou form-ControlName. Hodnota pak musí odpovídat klíči prvku ve formulářové skupině. Pro zajištění efektivní obsluhy chyb formuláře můžeme využít getter metody, které vrátí konkrétní formulářový prvek.

```
<!- Direktiva formControlName slouží k propojení inputu
       s odpovídajícím FormControl v FormGroup. ->
     <input
       id="oneOffInvestment"
       type="number"
       formControlName="oneOffInvestment"
       class="" <!- Statické styly... ->
     />
     @if (oneOffInvestmentControl.errors?.['required']) {
       Please enter a valid amount of one-off investment (positive number).
     <!- Další chybové hlášky... ->
   </div>
   <!- Další formulářové prvky... ->
 </div>
</form>
```

Dále vytvoříme tlačítko s typem submit, přes které uživatel formulář potvrdí. Na form značku přidáme (ngSubmit), který vyemituje událost při potvrzení formuláře. Obslužná metoda pak prostřednictvím výstupové vlastnosti publikuje aktuální hodnotu reaktivního formuláře do rodičovské komponenty.

Pomocí rodičovské komponenty tedy vykreslíme samotný formulář a při jakémkoli potvrzení formuláře získáme aktuální hodnoty z formuláře díky outputu. Hodnoty formuláře pak dostaneme v obslužné metodě handleFormChanged. Pomocí služby FutureValuesCalculatorService tyto hodnoty transformujeme do požadovaného formátu. Výsledek uložíme do vlastnosti futureValues.

Když jsou hodnoty vypočteny, vykreslíme je na stránce prostřednictvím komponent future-values-info a future-value-info. První z komponent slouží k rozložení výsledků do požadovaného formátu a vytvoření komponent pro jednotlivé výsledky. Komponenta future-value-info pak přijímá vstupní vlastnost, kterou v šabloně před vykreslením v DOM přetransformujeme díky rouře (*LocalizedNumberPipe*).

```
// Část souboru future-value-info.component.html
class="text-5xl font-bold"> futureValue | localizedNumber
```

Stejného výsledku bychom mohli dosáhnout i díky třídní metodě. Tento přístup Angular nedoporučuje, jelikož metody se uvnitř šablony spouští opakovaně a mohou způsobit problémy s výkonem. Oproti tomu roura umožní lepší znovupoužitelnost a přehlednost.

```
// Soubor localized-number.pipe.ts
import Pipe, PipeTransform from '@angular/core';

// Roura, která převede číslo na formátovaný string s měnou (€).
@Pipe({name: 'localizedNumber', standalone: true})
export class LocalizedNumberPipe implements PipeTransform {
   public transform(value: number): string {
     return '${value.toLocaleString('de-DE')}€';
   }
}
```

Modularita, použití knihoven

V této sekci vytvoříme webovou hru, kde cílem uživatele bude uhádnout název státu na základě poskytnutých nápověd. Práci si ulehčíme pomocí externích knihoven a služeb. Ve hře se postupně bude odkrývat 8 nápověd, které by měly pomoct s uhádnutím daného státu. Klíčovým prvkem je textové pole, do nějž uživatel zadává názvy hádaných zemí, a tlačítko pro potvrzení. Součástí je také seznam již zadaných hádaných zemí a modální okna sloužící k vyhodnocení hry.

Začneme s implementací rodičovské komponenty, která bude získávat data o všech zemích světa z REST Countries API⁴. Další zodpovědností této komponenty bude vykreslování odpovídajících stavů při získávání dat – stav načítání, úspěšné získání dat a chyba při získávání dat. Vytvoříme službu CountryService, díky které získáme data o zemích. Pro tyto účely vytvoříme metodu getAllCountries, která vrátí observable pole všech zemí. Výsledek registrace služby a přímé zavolání metody getAllCountries uložíme do vlastnosti třídy.

V šabloně posléze potřebujeme odebírat hodnotu z observable. Práci v šabloně výrazně ulehčí knihovna ngx-load-with [26]. Tato knihovna poskytuje integrovanou podporu načítání a zpracování chyb. To programátorovi umožní využívat předdefinované šablony pro dané stavy bez nutnosti další implementace. Navíc se programátor nemusí starat o zrušení odběru observable.

```
// Část souboru country-guesser-wrapper.component.html
```

⁴REST Countries API je dostupné pod Mozilla Public License 2.0.[36]

V rámci komponenty country-guesser budeme implementovat jednotlivé herní prvky, komponenta také bude vyhodnocovat průběh hry. Definujeme tedy vlastnosti třídy, které budou reprezentovat stav a průběh hry. V hooku OnInit získáme náhodnou zemi (zemi pro uhádnutí). Uvnitř zavoláme veřejnou metodu usePolyfill na službě CountryFlagPolyfillService, která zajistí zobrazení ikon vlajek v prohlížečích, které nepodporují zobrazení vlajek. Do komponenty také přidáme obslužné metody handleEvaluateGuessAndUpdateState a handleSetInitialState, ve kterých implementujeme logiku hry. V šabloně následně vykreslíme UI komponenty hry a podmíněně modální okna při výhře či prohře.

V metodě usePolyfill služby CountryFlagPolyfillService zavoláme funkci polyfillCountryFlagEmojis z knihovny country-flag-emoji-polyfill [60]. Pokud prohlížeč uživatele nepodporuje zobrazení ikon vlajek, ale podporuje emojis a webové fonty, skrze funkci polyfillCountryFlagEmojis knihovna přidá webový font do HTML hlavičky. Font Twemoji Country Flags pak umožní zobrazení vlajek. Pro aktivaci přidaného fontu je třeba nastavit font-family pravidlo pomocí CSS stylů.

```
// Část souboru styles.css
@layer base {
  html {
    font-family: 'Twemoji Country Flags', 'ALTERNATIVNÍ_FONTY...';
  }
}
```

HintBoxesComponent postupně vykreslí nápovědy. Při jakékoli změně vstupních vlastností vytvoříme pole nápověd pomocí vlastnosti randomCountry. V šabloně

iterujeme přes pole nápověd a vykreslíme jednotlivé nápovědy. Vlastnost hintEnabled nastavíme pomocí indexu a vstupní vlastnosti hintsEnabledCount. Samotný hint-box pak dynamicky vykreslí název a SVG ikonu nápovědy, textovou nápovědu, případně obrázek vlajky státu.

Obrázek 16: HintBoxesComponent - vlastní zpracování

Pokračujeme implementací komponenty country-guess-input, která uživateli umožní zadat svůj tip. Začneme šablonou, kde vytvoříme formulářový prvek pro zadání názvu země a potvrzovací tlačítko. Dále podmenu textového pole, které zobrazí nejpodobnější země na základě zadaného textu – filtrované země a chybové hlášky. Můžeme také rovnou přidat obslužné metody pro akce a události nad formulářem, které následně postupně doimplementujeme.

Obrázek 17: CountryGuessInputComponent - vlastní zpracování

V souboru country-guess-input.component.ts, tedy ve třídě CountryGuessIn-putComponent, při změně vstupních vlastností (v hooku OnChanges) aktualizu-jeme vlastnost countriesWithoutAlreadyGuessed a filteredCountries. V případě první vlastnosti jde o pole všech zemí bez těch, které uživatel již hádal. Druhá vlastnost poté představuje pole počátečních 8 prvků vlastnosti countriesWithoutAlreadyGuessed. Metoda handleGuessButtonClick zavolá obslužnou metodu rodičovské komponenty, která vyhodnotí tip a aktualizuje stav hry. Aktualizujeme také hodnoty

aktuálního tipu, filtrovaných zemí a uzavřeme podmenu, k čemuž slouží metoda handle Change Selected Guess volaná i napřímo z šablony. Tělo metody handle Input-Change převede uživatelům tip do správného formátu a pomocí převedené hodnoty aktualizuje aktuální tip spolu s filtrovanými zeměmi. Metoda handle Key Down se postará o interakce s podmenu pomocí klávesnice. Skrze šipky nahoru a dolů povolíme uživateli vybrat hádanou zemi. Enter umožní změnu aktuálního tipu názvu země na právě tu, kterou uživatel označil v podmenu. Escape poslouží k uzavření podmenu.

Uvnitř pomocné metody updateGuessAndFilteredCountries následně modifikujeme vlastnost currentGuess. Dle metody getFilteredCountries získáme aktuálně filtrované země na základě uživatelova tipu. Rovněž přenastavíme vlastnost isValidGuess, která určuje, zda je uživatelův tip validní (taková země existuje). V neposlední řadě aktualizujeme vlastnost selectedGuessIndex, jež určuje, která země je vybraná v podmenu. K tomu slouží metoda clampSelectedGuessIndex, která index udrží v požadovaném rozmezí (0 až počet filtrovaných zemí). V metodě getFilteredCountries získáme filtrované země na základě vlastnosti currentGuess. Metoda changeSelectedGuessIndex aktualizuje vlastnost selectedGuessIndex o hodnotu předanou v argumentu. K převodu tipu uživatele slouží pomocná metoda convertTo-FormattedGuess. Metoda zajistí, aby tip začínal velkým písmenem a zbytek řetezce byl složen z malých písmen.

Implementujeme komponentu guessed-countries-list, jenž zobrazí seznam již hádaných zemí. Mezi vstupními vlastnostmi bude pole všech zemí (countries), pole hádaných zemí uživatelem (guessedCountries) a také země, kterou uživatel musí uhodnout (randomCountry). Pomocí vstupních vlastností a služby EnrichGuessed-CountriesService získáme pole hádaných zemí s jejich vlajkou a vzdáleností od randomCountry (distanceFromRandomCountry). Služba EnrichGuessedCountriesService ke každé hádané zemi přidá její vlajku a vypočte hodnotu distanceFromRandomCountry. Pro vypočtení vzdálenosti použijeme funkci getDistanceBetweenTwo-Points a vlastnost latlng, kterou získáme ze serveru při získávání všech zemí. Funkci getDistanceBetweenTwoPoints importujeme z knihovny calculate-distance-betweencoordinates [35]. Hodnotu vlastnosti enrichedGuessedCountries aktualizujeme v hooku OnChanges. Seznam hádaných zemí vykreslíme v šabloně.

Guessed countries

1. Czechia 🛌	16746 km away
2. United States =	12349 km away
3. Brazil 💿	13686 km away
4. Spain =	18591 km away
5. Croatia 🍱	17008 km away

Away distance is calculated from the center of each country.

Obrázek 18: GuessedCountriesListComponent - vlastní zpracování

Pokračujeme implementací modálních oken, které se zobrazí při výhře či prohře. Vlastnosti isWinModalOpen a isLoseModalOpen, určující, zda se mají okna zobrazit, bychom měli aktualizovat v metodě handleEvaluateGuessAndUpdateState v CountryGuesserComponent. Oběma modálním oknům předáme vlastnost random-Country a output handleClose v podobě obslužné události, která se vyvolá při zavření modálního okna. Do výherního modálu rovněž poskytneme vstupní vlastnost totalGuessesNeeded, jíž využijeme v obsahu okna. Obě modální okna budou velice podobná, a proto vytvoříme komponentu base-modal, která bude sloužit jako šablona pro obě okna. BaseModalComponent bude přijímat titulek, obsah modálního okna a handleClose jako výstupní vlastnost. Šablona base-modal pak vykreslí základní strukturu modálního okna s dynamicky nastaveným titulkem, obsahem a obslužnou metodou volanou při zavření modálního okna.

Routování a layout aplikace

Demonstrační aplikace bude složena z hlavičky, patičky a samotného obsahu, v němž se vykreslí jednotlivé komponenty. Mezi jednotlivými stránkami se uživatel bude moci přepínat pomocí navigačního menu.

K routování mezi jednotlivými stránkami využijeme modul Router přímo od Angularu. Nejprve vytvoříme cesty (routes) pro jednotlivé stránky v souboru app.routes.ts. Proměnnou routes vytvoříme dle předpisu Routes a následně exportujeme. Cesty pak poskytneme routeru v souboru app.config.ts.

```
// Část souboru app.routes.ts
import {Routes} from '@angular/router';
export const routes: Routes = [
   title: 'Home',
   path: '',
   component: LandingComponent,
   pathMatch: 'full',
  {
    title: 'Counter',
   path: 'counter',
   component: CounterComponent,
  // Další cesty...
  {path: '**', component: PageNotFoundComponent},
];
// Část souboru app.config.ts
export const appConfig: ApplicationConfig = {
  // V tomto nastavení poskytujeme služby a poskytovatele pro celou aplikaci.
 providers: [
   provideRouter(routes),
    // Další poskytované služby...
  ],
};
```

Pokračujeme vytvořením požadované struktury stránek v AppComponent. Šablona bude obsahovat hlavičku, patičku a obsah, který vykreslíme pomocí elementu router-outlet.

V rámci komponenty app-header vytvoříme navigační menu, které bude obsahovat odkazy na jednotlivé stránky. Můžeme se inspirovat například architekturou a vzhledem navigačního menu Flowbite⁵. Pokračujeme vypsáním všech cest aplikace,

⁵Flowbite poskytuje pestrou sadu UI komponent založených na TailwindCSS.[17]

k čemuž využijeme direktivy routerLink, routerLinkActive, routerLinkActiveOptions a referenci #link. Do routerLink předáme patřičnou cestu a routerLinkActive umožní naslouchat na aktuální URL. Direktiva routerLinkActiveOptions pak přepíše výchozí nastavení routerLinkActive. Díky referenci #link získáme informaci o tom, zda je odkaz aktivní. To využijeme při podmíněném nastavení správných CSS tříd na aktivních a neaktivních odkazech.

```
// Část souboru header.component.html
@for (route of appRoutes; track route.title) {
  <1i>>
    <a
      [routerLink] = "route.path"
      routerLinkActive
      [routerLinkActiveOptions] = "routerLinkActiveOptions"
      #link="routerLinkActive"
      class="block py-2 pr-4 pl-3 lg:p-0"
      [ngClass]="{
        'STATICKÉ STYLY PRO AKTIVNÍ ODKAZ...': link.isActive,
        'STATICKÉ STYLY PRO NEAKTIVNÍ ODKAZ...': !link.isActive
      }"
      ariaCurrentWhenActive="page"
      {{ route.title }}
    </a>
  }
```

Přepínání barevného režimu, otevírání a zavírání mobilní navigace implementujeme pomocí obslužných metod a vlastností třídy. Informaci o tom, zda má uživatel zapnutý tmavý režim ukládáme do LocalStorage v prohlížeči. Při kliknutí na tlačítko pro přepnutí režimu zavoláme metodu toggleDarkMode, která změní hodnotu vlastnosti a uloží ji do LocalStorage.

```
// Část souboru header.component.ts

protected toggleDarkMode(): void {
   this.isDarkMode = !this.isDarkMode;
   this.updateDarkMode();
}

private updateDarkMode(): void {
   if (this.isDarkMode) {
      document.documentElement.setAttribute('data-mode', 'dark');
      localStorage.setItem('data-mode', 'dark');
   } else {
      document.documentElement.removeAttribute('data-mode');
      localStorage.removeItem('data-mode');
   }
}
```

3.2.2 React

Správa stavů, předávání vlastností

Při implementaci jednoduchého čítače začneme tím, že vytvoříme Counter komponentu. Ta bude mít stav *count* a setter *setCount* pro tento stav.

```
// Část souboru Counter.tsx
function Counter() {
  const [count, setCount] = useState(0);
}
export default Counter;
```

Naprogramujeme komponentu Button kvůli principu DRY a celkově znovupoužitelnosti kódu. Typ ButtonProps obsahuje vlastnosti, které můžeme tlačítku předat – className, onClick a children. Díky tomu, že typ rozšiřuje ButtonHTMLAttributes<HTMLButtonElement>, můžeme předat do komponenty i další běžné atributy HTML tlačítek (např. type, value, disabled).

```
// Část souboru Button.tsx
interface ButtonProps extends ButtonHTMLAttributes<HTMLButtonElement> {
  className: string;
  onClick: () => void;
  children: ReactNode;
}
```

V rámci argumentu Button komponenty použijeme ES6 destructuring assignment pro získání vlastností. Z objektu vlastností získáme *className* a *children*, ostatní vlastnosti ponecháme zabalené v proměnné props pomocí spread operátoru. Nyní můžeme vytvořit JSX pro samotné tlačítko. Vlastnost *className* přidáme do tříd tlačítka. Pomocí *children* můžeme do tlačítka vložit libovolný obsah, který bude mezi párovými značkami <Button>. Všechny ostatní vlastnosti pomocí spread operátoru předáme přímo tlačítku.

```
{/* children slouží k vykreslení obsahu,
         který vložíme mezi párové tagy dané komponenty. */}
         {children}
         </button>
    );
}
export default Button;
```

V Counter komponentě uvnitř JSX vrátíme hodnotu stavu *count* a vykreslíme Button komponenty, jimž předáme potřebné vlastnosti. Pro aktualizaci stavu využijeme vlastnost *onClick*, které předáme anonymní funkci (arrow function) a v ní zavoláme *setCount*.

```
// Část souboru Counter.tsx
function Counter() {
 const [count, setCount] = useState(0);
 return (
   <div className="bg-gray-200 p-6 rounded-md shadow-md">
     Current count: {count}
     <div className="flex gap-4">
       <Button
         className="bg-blue-500 text-white hover:bg-blue-600"
         onClick={() => setCount(count + 1)}
         Increment
       </Button>
       {/* Další komponenty Button... */}
     </div>
   </div>
 );
}
```

Interakce v uživatelském prostředí

Pro vytvoření jakékoliv UI komponenty můžeme začít tvořit jak JSX, definici komponenty, nebo znovupoužitelný hook. V tomto případě, při vývoji komponenty rozevíracího seznamu, začneme naprogramováním vlastního hooku, který se odděleně postará o veškerou logiku seznamu.

Hook useDropdown bude mít 2 parametry – obslužnou funkci ke změně vybrané možnosti v rodičovské komponentě (onChange) a výchozí hodnotu vybrané možnosti (defaultValue). V hooku nadefinujeme stavy selectedOption, isOpen a vygenerujeme unikátní identifikátor. Dále vytvoříme funkci handleOptionClick, která

zajistí změnu vybrané možnosti, zavření seznamu a vypublikuje změnu hodnoty do rodičovské komponenty. Z hooku vracíme potřebné stavy a funkce ve formě objektu nebo pole – pole musíme označit jako *const*.

```
// Část souboru useDropdown.ts
function useDropdown(
  onChange: (selectedOption: Option | null) => void,
  defaultValue: Option | null,
  const [selectedOption, setSelectedOption]
    = useState<Option | null>(defaultValue);
  const [isOpen, setIsOpen] = useState(false);
  // Toto ID je třeba nastavit na kořenový element dropdown komponenty.
  const dropdownId = 'id-${crypto.randomUUID()}';
  // Obslužná funkce, která se stará o logiku
   po kliknutí na jednotlivé položky v dropdownu.
  const handleOptionClick = (option: Option) => {
    setSelectedOption(option);
    setIsOpen(false);
    onChange(option);
  // Vrátíme všechny hodnoty, které chceme mít dostupné zvenčí.
  return [dropdownId, selectedOption,
    isOpen, setIsOpen, handleOptionClick] as const;
}
```

Pokračujeme tvorbou JSX komponenty Dropdown, kde vložíme tlačítko a seznam možností. Otevření možností zajistíme přidáním onClick (což je vlastně MouseEventHandler). V anonymní funkci pak změníme stav pomocí isOpen na opačnou hodnotu. Abychom předešli event bubblingu, v anynomní obslužné funkci zavoláme event.stopPropagation().

Seznam možností zobrazíme podmíněně na základě stavu *isOpen*. Pro vykreslení možností seznamu (*options*) použijeme JavaScriptovou funkci *map* uvnitř JavaScriptové hodnoty v JSX. V Reactu je důležité vždy při použití funkce *map* nastavit unikátní klíč (*key*) pro každou položku v seznamu. Tento klíč slouží k identifikaci jednotlivých prvků a optimalizaci procesu renderování. Pro vybrání konkrétní možnosti použijeme *onClick*, kterému předáme anonymní funkci. V anonymní funkci zavoláme funkci *handleOptionClick* hooku *useDropdown* s aktuální položkou ze seznamu.

```
// Část souboru Dropdown.tsx
{isOpen && (
  <div className={'STATICKÉ STYLY... ${divStyles}'}>
     className="py-1"
     role="menu"
     aria-orientation="vertical"
     aria-labelledby="options-menu"
      {/* Pro vykreslení seznamu (listu) můžeme využít bloky { }
      a JavaScriptovou funkci .map(). */}
      {options.map(option => (
        <button
          key={option.value}
          className={'STATICKÉ STYLY... ${optionStyles}'}
          role="menuitem"
          onClick={() => handleOptionClick(option)}
          {option.label}
        </button>
     ))}
   </div>
  </div>
)}
```

Abychom uzavřeli jakýkoli aktuálně otevřený rozbalovací seznam na stránce, po kliknutí mimo tento seznam, předáme kořenovému elementu dříve vytvořený unikátní identifikátor. Do useDropdown přidáme useEffect a díky němu budeme naslouchat na události pointerdown v DOM. Obslužná funkce pak zajistí zavření aktuálně otevřeného dropdownu.

```
// Část souboru useDropdown.ts

useEffect(() => {
    // Obslužná funkce handleClickOutsideDropdown zajistí zavření dropdownu,
    pokud uživatel klikne mimo něj.
    const handleClickOutsideDropdown = ({target}: PointerEvent) => {
```

```
if (!(target as HTMLElement).closest('#${dropdownId}')) {
    setIsOpen(false);
}
};

// Přidáme posluchač události na událost pointerdown a jeho obslužnou funkci.
document.addEventListener('pointerdown', handleClickOutsideDropdown);

// Funkce, která se zavolá při odpojení komponenty.
return () => {
    // Odebereme posluchač události na událost
    pointerdown a jeho obslužnou funkci.
    document.removeEventListener('pointerdown', handleClickOutsideDropdown);
};

// Druhý parametr useEffectu je pole závislostí,
    které určuje, kdy se má useEffect spustit.
}, [dropdownId]);
```

Dropdown samozřejmě může mít i jiné vstupy, které povedou k lepší znovupoužitelnosti. Dynamické CSS třídy ve formě JavaScriptu na element přidáme pomocí šablonových literálů (template literals) a JS hodnoty.

Reaktivita, asynchronní operace

Následující komponenta bude demonstrovat využití reaktivity a asynchronních operací. Vytvoříme komponentu, která přeloží zadaný text do cílového jazyka. Začneme implementací komponenty Translator. Komponenta při změně stavů (zadaného textu uživatelem a výstupního jazyka) zavolá API, které vrátí přeložený text. Uvnitř komponenty vykreslíme vnořené komponenty pro zadání vstupního textu, výběr jazyka a zobrazení výsledku.

Komponenta Language Dropdown uživateli umožní vybrat jazyk, do kterého chce text přeložit. Díky vlastnosti *onChange* (callback funkci) aktualizujeme výstupní jazyk v rodičovské komponentě.

Pokračujeme implementací komponenty Translation
Input, která bude sloužit k zadání vstupního textu přes textové pole. Aktuální hodnotu formulářového prvku nastavíme pomocí atributu
value. Po změně hodnoty textového pole, kterou získáme v události přes atribut
 on Change, aktualizujeme hodnotu vstupního textu v Translator komponentě.

```
// Část souboru TranslationInput.tsx
<textarea
  ref={textAreaRef}</pre>
```

```
className="block w-full min-h-0 p-3 pr-12 pb-8 resize-none !outline-none"
placeholder="Type to translate ..."
value={inputText}
onChange={handleInputChange}
/>
```

Abychom reaktivně aktualizovali výšku pole na základě obsahu, použijeme vlastní hook. Hook bude potřebovat referenci elementu, a tak vytvoříme ref, který přidáme na element textového pole.

```
// Část souboru TranslationInput.tsx

function TranslationInput({inputText, setInputText}: TranslationInputProps) {
    // Vytvoření reference pro textovou oblast.
    const textAreaRef = useRef<HTMLTextAreaElement>(null);

    // Použití vlastního hooku pro automatickou aktualizaci výšky
    textové oblasti na základě reference.
    useAutosizeTextArea(textAreaRef.current, inputText);

return (
    {/* JSX... */}
    );
}
```

Hook useAutosizeTextArea bude příjímat referenci na element. Dále také hodnotu textového pole, aby se po jakékoli změně této hodnoty přepočítala výška pole. Do hooku přidáme useEffect, který se znovu zavolá při každé změně textAreaRef, nebo hodnoty textu. V neposlední řadě aktualizujeme výšku textového pole.

```
// Část souboru useAutoresizeTextarea.ts

const useAutosizeTextArea = (
   textAreaRef: HTMLTextAreaElement | null, value: string
) => {
   useEffect(() => {
     if (textAreaRef) {
        // Abychom získali správnou výšku scrollHeight
        pro textovou oblast, musíme výšku resetovat.
        textAreaRef.style.height = '0px';

        // Výšku pak nastavíme přímo na nativní prvek.
        // Při pokusu o nastavení této hodnoty pomocí stavu
        nebo odkazu bude výsledkem nesprávná hodnota.
        textAreaRef.style.height = '${textAreaRef.scrollHeight + 36}px';
    }
}, [textAreaRef, value]);
};
```

V Translator komponentě potřebujeme ukládat vstupní hodnotu a výstupní jazyk z vnořených komponent. Po změně těchto vstupních hodnot odešleme dotaz

na Microsoft Translator Text API [37], k čemuž využijeme useEffect. V rámci hooku definujeme asynchronní funkci handleTranslation, která pomocí fetch API odešle korektní HTTP POST požadavek na server. Pokud bychom definovali funkci mimo useEffect, museli bychom ji přidat do pole závislostí hooku. Při úspěšné odpovědi aktualizujeme stav s přeloženým textem, v opačném případě nastavíme chybový stav.

```
// Část souboru Translator.tsx
useEffect(() => {
  // Funkce pro zpracování přeložení textu.
  const handleTranslation = async () => {
    if (!inputText.length) return;
    // Zrušení předchozího asynchronního požadavku.
    abortControllerRef.current?.abort();
    // Vytvoření nového kontroleru pro zrušení asynchronního požadavku.
    abortControllerRef.current = new AbortController();
    setLoading(true);
    const parsedInputText = inputText.replace(/\n/g, '');
    const url = '${import.meta.env.VITE_RAPID_API_BASE_URL}${outputLanguage}${
      import.meta.env.VITE_RAPID_API_QUERY_PARAMS
    }';
    const options = {
     method: 'POST',
     headers: {
        'content-type': 'application/json',
        'X-RapidAPI-Key': import.meta.env.VITE_RAPID_API_KEY,
        'X-RapidAPI-Host': 'microsoft-translator-text.p.rapidapi.com',
     },
     body: '[{"Text":"${parsedInputText}"}]',
      signal: abortControllerRef.current?.signal,
    };
    try {
      // Odeslání HTTP POST požadavku na server,
        který nám vrátí přeložený text v nějaké struktuře.
      const response = await fetch(url, options);
      if (!response.ok) {
        throw new Error(
          'Something went wrong: ${response.status} Error.
          Please reload the page. ',
       );
      }
      const result = await response.json();
      const translatedText = result[0].translations[0].text as string;
      setOutputText(translatedText);
      // eslint-disable-next-line @typescript-eslint/no-explicit-any
    } catch (error: any) {
      // Pokud je chyba typu AbortError, tak ji ignorujeme.
```

```
if (error.name === 'AbortError') return;

setError(error);
} finally {
    setLoading(false);
};

// Zrušení předchozího časovače.
    clearTimeout(delayTimerRef.current);

// Zpoždění překladu o 300 ms.
    delayTimerRef.current = setTimeout(() => handleTranslation(), 300);

// Zrušení časovače při zničení komponenty.
    return () => clearTimeout(delayTimerRef.current);
}, [inputText, outputLanguage]);
```

Aby dotazování fungovalo, vytvoříme referenci delay Timer Ref. V rámci těla use Effect hooku nejprve zrušíme předchozí časovač. Funkci handle Translation zavoláme v callbacku funkce set Timeout, která umožní předejít dotazování serveru ihned po změně nějaké vstupní hodnoty. Výsledek funkce set Timeout uložíme do delay Timer Ref. current. Nesmíme také zapomenout na zrušení časovače při zničení komponenty.

V okamžiku, kdy obdržíme odpověď ze serveru, zobrazíme přeložený text uživateli pomocí komponenty TranslationOutput. Předáme jí samotný výstupní text a další vstupní vlastnosti, na základě kterých pak podmíněně vykreslíme přeložený text, chybu nebo načítání.

Tvorba formulářů, validace

React sám o sobě poskytuje jen základní API pro správu formulářů. Disponuje však mnoha knihovnami, které tuto funkcionalitu rozšiřují. Mezi takové knihovny patří např. Formik, Redux Form nebo React Hook Form. V této sekci se zaměříme na tvorbu formulářů pomocí React Hook Form [45]. Vytvoříme komponentu InvestForm pro jednoduchou investiční kalkulaci. V této komponentě naprogramujeme formulář pro zadání vstupních dat a komponentu výsledku kalkulace, která se zobrazí po potvrzení formuláře.

Začneme s reaktivním fomulářem, který bude přijímat počáteční hodnoty (default Values) a callback funkci handleFormSubmit pro předání hodnot formuláře

do rodičovské komponenty. Strukturu formuláře popíšeme v typu InvestFormData. Pomocí hooku useForm z knihovny React Hook Form vytvoříme instanci formuláře, které předáme defaultValues a nastavíme reaktivní validaci. Následně z hooku dostameme funkce register, handleSubmit a formState, které poslouží ke správě formuláře.

```
// Část souboru types.ts

export interface InvestFormData {
  oneOffInvestment: number;
  investmentLength: number;
  averageSavingsInterest: number;
  averageSP500Interest: number;
}

// Část souboru InvestForm.tsx

const {
  register,
  handleSubmit,
  formState: {errors},
}

= useForm<InvestFormData>({defaultValues, mode: 'onChange'});
```

Do JSX přidáme form značku s atributem onSubmit, kterému předáme funkci handleSubmit z React Hook Form. Do handleSubmit vložíme vstup handleFormSubmit, v němž získáme aktuální hodnoty formuláře. Ve formuláři vytvoříme formulářové prvky, které propojíme s reaktivním formulářem pomocí funkce register. První argument představuje název formulářového prvku, druhým argumentem je validační objekt. Na range input přidáme HTML atributy min a max, díky kterým omezíme rozsah vstupních hodnot. Abychom měli přístup k aktuální hodnotě range inputu, využijeme vlastnost value a onChange. Chyby formuláře získáme z formState a vykreslíme je pod formulářovými prvky. V neposlední řadě přidáme tlačítko s typem submit, které zajistí odeslání formuláře a zavolání callback funkce handleFormSubmit.

```
type="number"
         // Vytvoření prvku ve formuláři, přidání validátorů
         // a jiného nastavení formulářového prvku.
         ...register('oneOffInvestment',
           required: true,
           valueAsNumber: true,
           min: 20,
           max: 99_999_999,
         className="STATICKÉ STYLY..."
       />
       errors.oneOffInvestment?.type === 'required' && (
         Please enter a valid amount of one-off investment (positive number).
       /* Další chybové hlášky... */
     </div>
   </div>
   /* Další formulářové prvky... */
   <button type="submit" className="STATICKÉ STYLY...">
     Calculate
   </button>
 </form>
);
```

V rodičovské komponentě získáme aktuální hodnoty formuláře díky obslužné funkci handleFormSubmit. Pomocí funkce futureValuesCalculator získáme hodnoty, které následně vykreslíme v komponentě FutureValuesInfo. Tato komponenta obsahuje dvě vnořené komponenty FutureValueInfo, pro zobrazení jednotlivých výsledků. Hodnotu v JSX transformujeme pomocí JS funkce.

Modularita, použití knihoven

V této sekci vytvoříme webovou hru, ve které je cílem uživatele uhádnout název státu na základě poskytnutých nápověd. Práci si ulehčíme pomocí externích knihoven a služeb. Postupně se bude odkrývat 8 nápověd, které by měly pomoci s uhádnutím daného státu. Klíčovým prvkem je textové pole, do nějž uživatel zadává názvy hádaných zemí, a tlačítko pro potvrzení. Součástí také bude seznam zemí, které uživatel hádal, a modální okna sloužící k vyhodnocení hry.

V prvé řadě implementujeme rodičovskou komponentu, která získá země z REST Countries API [36]. Naprogramujeme hook useAllCountries, který bude vracet data (countries), chybu a stav načítání. V rámci useEffect zavoláme asynchronní funkci fetchCountriesData. Uvnitř funkce fetchCountriesData zavoláme funkci getAllCountries. Ve funkci getAllCountries využijeme knihovnu axios [66] a převzatou funkci requestHandler [13]. Balíček axios slouží jako HTTP klient pro tvorbu asynchronních dotazů, zatímco requestHandler umožňuje otypování příchozí odpovědi. Po ošetření chyb aktualizujeme patřičné stavy, které následně z hooku vrátíme.

Opakování asynchronních dotazů při chybě zajistíme pomocí knihovny $axios-retry^6$. Rekapitulaci nakonfigujeme v souboru main.tsx. Abychom nemuseli implementovat načítací a chybové stavy, anebo rušení či opakování asynchronních dotazů, můžeme použít knihovnu react-query.

⁶Knihovna axios-retry je dostupná pod Apache License, Version 2.0.[40]

```
// Část souboru main.tsx
import axiosRetry, exponentialDelay, isNetworkError, isRetryableError
from 'axios-retry';
axiosRetry(axios, {
  retries: 3,
  retryDelay: (...arg) => exponentialDelay(...arg, 500),
  retryCondition(error) {
    return isNetworkError(error) || isRetryableError(error);
  },
});
```

Následně v rodičovské komponentě podmíněně vykreslíme dané komponenty. V případě chyby komponentu ErrorAlert. Pokud ze serveru úspěšně dostaneme země, tak vykreslíme komponentu CountryGuesser. Pokud nevykreslíme ani jednu z předchozích komponent, zobrazíme LoadingSkeleton.

Komponenta CountryGuesser bude vyhodnocovat průběh hry a zobrazovat jednotlivé herní prvky. Začneme definicí stavů a inicializujeme náhodnou zemi (randomCountry), kterou bude uživatel hádat. Posléze použijeme hook useCountryFlag-Polyfill, který při namontování komponenty zajistí podporu zobrazení ikon vlajek v prohlížečích, které to přímo nepodporují. Prohlížeč pak však musí podporovat emojis a webové fonty. Pokračujeme implementací obslužných funkcí handleEvaluateGuessAndUpdateState a handleSetInitialState, které budou sloužit k aktualizaci stavu hry. Následně v JSX vykreslíme jednotlivé herní prvky a modální okna při výhře či prohře.

Hook useCountryFlagPolyfill zavolá funkci polyfillCountryFlagEmojis, která do HTML hlavičky přidá webový font Twemoji Country Flags. Aby se font využil, přidáme jej do CSS stylů.

```
// Část souboru index.css
@layer base {
  html {
    font-family: 'Twemoji Country Flags', 'ALTERNATIVNÍ_FONTY...';
  }
}
```

Úkolem komponenty HintBoxes bude postupné vykreslení nápověd. Na základě vstupu randomCountry vytvoříme pole nápověd. V JSX pak iterujeme přes pole nápověd a vykreslíme jednotlivé nápovědy. Jednotlivé komponenty HintBox pak dynamicky vykreslí název a SVG ikonu nápovědy, textovou nápovědu, případně obrázek vlajky státu.

Obrázek 19: HintBoxes - vlastní zpracování

Klíčová komponenta CountryGuessInput, kterou definujeme uvnitř souboru CountryGuessInput.tsx, umožní uživateli zadat svůj tip. Začneme s JSX, kde vytvoříme formulářový prvek pro zadání názvu země, potvrzovací tlačítko a podmenu textového pole, které zobrazí nejpodobnější země na základě zadaného textu (filtrované země). Přidáme obslužné funkce pro akce a události nad formulářem, které následně doimplementujeme.

V komponentě, na základě vstupu countries, získáme pole všech zemí bez těch, které uživatel již hádal (countriesWithoutAlreadyGuessed). Poté definujeme a inicializujeme ostatní stavy. Při kliknutí na tlačíko se zavolá funkce handleGuessButtonClick, která volá obslužnou funkci handleEvaluateGuessAndUpdateState v rodičovské komponentě a také funkci handleChangeSelectedGuess. Funkce handleChangeSelectedGuess aktualizuje aktuální tip, filtrované země a uzavře podmenu. Funkce handleInputChange převede tip uživatele do daného formátu, poté aktuali-

Obrázek 20: CountryGuessInput - vlastní zpracování

zuje aktuální tip a filtrované země. Ovládání formulářového prvku pomocí klávesnice umožní funkce handleKeyDown.

Pomocná funkce updateGuessAndFilteredCountries získá aktuálně filtrované země na základě uživatelova tipu. Následně aktualizuje stavy currentGuess, isValid-Guess a filteredCountries. Funkce clampSelectedGuessIndex zajistí, aby index uživatelem vybrané země byl v požadovaném rozmezí (0 až počet filtrovaných zemí). Pro aktualizaci vlastnosti selectedGuessIndex slouží funkce changeSelectedGuessIndex, která index aktualizuje o hodnotu předanou v argumentu. V neposlední řadě funkce convertToFormattedGuess převede tip uživatele tak, aby začínal velkým písmenem a zbytek řetezce byl složen z malých písmen.

Pro zobrazení všech doposud hádaných zemí uživatelem vytvoříme komponentu GuessedCountriesList. Ze vstupních vlastností countries, guessedCountries a randomCountry získáme proměnnou enrichedGuessedCountries. Jde o uživatelem hádané země s vlajkou a vzdáleností od randomCountry. K převodu využijeme JS funkce z jiného souboru. Pro vypočtení vzdáleností použijeme knihovnu calculatedistance-between-coordinates [35], která obsahuje funkci getDistanceBetweenTwo-Points. Jednotlivé prvky enrichedGuessedCountries posléze vykreslíme v JSX.

Nakonec vytvoříme modální okna, která se zobrazí při výhře či prohře. Stavy is WinModalOpen a isLoseModalOpen aktualizujeme v rámci funkce handleEvaluateGuessAndUpdateState v CountryGuesser. Na základě těchto stavů pak podmíněně vykreslíme daná modální okna. Oběma modálům předáme randomCountry a obslužnou funkci handleClose. Výhernímu modálu také počet potřebných pokusů. V jed-

Guessed countries

1. Czechia 🖿	16746 km away
2. United States	12349 km away
3. Brazil 💿	13686 km away
4. Spain =	18591 km away
5. Croatia 🍱	17008 km away

Away distance is calculated from the center of each country.

Obrázek 21: GuessedCountriesList - vlastní zpracování

notlivých komponentách (WinModal, LoseModal) vykreslíme komponentu BaseModal, která bude sloužit jako šablona pro obě okna. Do této komponenty vždy předáme titulek, obsah a obslužnou funkci handleClose. BaseModal následně v JSX vykreslí základní strukturu modálního okna, s dynamickými možnostmi pro titulek, obsah a obslužnou funkci handleClose.

Routování a layout aplikace

Layout aplikace bude rozdělen do tří částí: hlavičky, patičky a samotného obsahu, v němž se vykreslí jednotlivé komponenty. Uživatel bude mít možnost přepínání mezi jednotlivými stránkami pomocí navigačního menu.

Pro routování využijeme knihovnu react-router-dom [46]. Začneme vytvořením souboru s cestami (appRoutes).

```
{
   name: 'Counter',
   path: '/counter',
   component: Counter,
},
  // Další cesty...
];
```

Následně v kořeni aplikace inicializujeme router pomocí předem definovaných cest aplikace. Router vytvoříme díky dvěma pomocným funkcím k tomu určených: createBrowserRouter a createRoutesFromElements. Pokračujeme přiřazením proměnné router do kořenové komponenty aplikace, konkrétně do poskytovatele RouterProvider.

```
// Část souboru main.tsx
const router = createBrowserRouter(
  createRoutesFromElements(
    <Route path="/" element={<AppLayout />} errorElement={<ErrorPage />}>
      {appRoutes.map(route => (
        <Route
          key={route.name}
          index={route.index}
          path={route.path}
          Component={route.component}
          caseSensitive
        />
      ))}
    </Route>,
 ),
);
createRoot(document.getElementById('root')!).render(
  <StrictMode>
    <RouterProvider router={router} />
  </StrictMode>,
);
```

Hlavní komponenta AppLayout pak v JSX vykreslí hlavičku, patičku a dynamický obsah dle aktuální URL adresy, jenž vykreslí komponenta *Outlet*.

V hlavičce se budou nacházet odkazy na jednotlivé stránky. My se inspirujeme architekturou a vzhledem navigačního menu Flowbite. Uvnitř komponenty Header vypíšeme všechny cesty aplikace pomocí komponenty NavLink z knihovny react-router-dom. NavLink pomocí atributu className umožňuje přistoupit k vlastnosti isActive, která indikuje, zda je cesta odkazu aktivní. Vlastnosti isActive tedy využijeme pro podmíněné přidání CSS stylů. Pro korektní nastavení aria-current atributu, v závislosti na aktuální URL, použijeme hook useLocation, který vrací aktuální URL.

```
// Část souboru Header.tsx
{appRoutes.map(route => (
  <NavLink
     to={route.path}
     // react-router-dom poskytuje vlastnost "isActive"
       pro zvýraznění aktivního odkazu.
     className={({isActive}) =>
        'block py-2 pr-4' +
        '${
         isActive
           ? ' STATICKÉ STYLY PRO AKTIVNÍ ODKAZ...'
           : ' STATICKÉ STYLY PRO NEAKTIVNÍ ODKAZ...'
       }'
     }
     aria-current={route.path === currentPathName ? 'page' : undefined}
     {route.name}
    </NavLink>
  ))}
```

Mobilní navigaci a barevný režim implementujeme díky stavům *isMobile-NavOpen* a *isDarkMode*. Informaci o tom, zda má uživatel zapnutý tmavý režim budeme ukládat do LocalStorage v prohlížeči. K tomu použijeme *useEffect* hook, který při změně stavu *isDarkMode* přidá patřičný data-mode a provede aktualizaci LocalStorage.

```
// Část souboru Header.tsx
useEffect(() => {
```

```
if (isDarkMode) {
   document.documentElement.setAttribute('data-mode', 'dark');
   localStorage.setItem('data-mode', 'dark');
} else {
   document.documentElement.removeAttribute('data-mode');
   localStorage.removeItem('data-mode');
}
```

3.2.3 Svelte

Správa stavů, předávání vlastností

Prvním krokem k vytvoření jednoduchého čítače bude definice komponenty Counter s reaktivním stavem *count*.

```
// Část souboru Counter.svelte
<script lang="ts">
  let count = 0;
</script>
```

Dále vytvoříme komponentu Button z důvodu dodržování principu DRY a efektivnějšímu znovupoužití kódu v budoucnu. Komponenta bude přijímat vlastnosti className a onClick. ClassName rozšíří CSS třídy tlačítka a onClick bude obsahovat obslužnou funkci, která se zavolá při kliknutí na tlačítko. Nyní do šablony přidáme tlačítko a předáme mu vlastnosti className a onClick. Svelte umožňuje zachytit všechny nedefinované vlastnosti do proměnné \$\$restProps. Proměnnou \$\$restProps tedy pomocí spread operátoru předáme tlačítku a tím jej obohatíme o další vlastnosti. Obsah tlačítka, který definujeme mezi párovými značkami Button, vykreslíme pomocí komponenty slot.

```
// Soubor Button.svelte

<script lang="ts">
    export let className: string;
    export let onClick: () => void;

</script>

<!- Proměnná $$restProps obsahuje ostatní vlastnosti,
    které nejsou v komponentě přijímány pomocí klíčového slova "export". ->

<button
    type="button"
    class="px-4 py-2 rounded-md focus:outline-none {className}"
    on:click={onClick}
    {...$$restProps}</pre>
```

```
<!- slot slouží k vykreslení obsahu,
   který vložíme mezi párové tagy dané komponenty. ->
   <slot />
</button>
```

V Counter komponentě pak v rámci šablony vykreslíme stav *count* a Button komponenty, kterým předáme příslušné vlastnosti. Pro aktualizaci stavu *count* použijeme obslužné funkce, v nichž přímo tento stav modifikujeme.

```
// Část souboru Counter.svelte
<script lang="ts">
 import Button from '../components/button/Button.svelte';
 let count = 0;
 const increment = () => (count += 1);
 const decrement = () => (count -= 1);
 const reset = () => (count = 0);
</script>
<div class="bg-gray-200 p-6 rounded-md shadow-md">
 Current count: {count}
 <div class="flex gap-4">
   <Button
     className="bg-blue-500 text-white hover:bg-blue-600"
     onClick={increment}
     Increment
   </Button>
   <!- Další komponenty Button... ->
 </div>
</div>
```

Interakce v uživatelském prostředí

V této sekci implementujeme rozbalovací seznam s možnostmi (dropdown). Tvorbu UI komponenty můžeme začít jak vytvořením HTML struktury, tak definicí funkční stránky komponenty.

My začneme tvorbou šablony, v níž vytvoříme tlačítko a seznam možností. Otevření možností rozevíracího seznamu zajistíme přidáním on:click události na tlačítko a následně v obslužné funkci změníme stav isOpen.

```
// Část souboru Dropdown.svelte

<div class="rounded-md shadow-sm">
  <!- Pro poslouchání na události v DOMu můžeme použít syntaxi:</pre>
```

Seznam možností zobrazíme podmíněně na základě *isOpen*. Pro vykreslení možností seznamu (dle vstupu *options*) použijeme blok #each. Pro vybrání konkrétní možnosti použijeme on:click událost, při které v anonymní funkci zavoláme funkci handleOptionClick s aktuální položkou ze seznamu.

```
// Část souboru Dropdown.svelte
{#if isOpen}
  <div class={'STATICKÉ STYLY... ${divStyles}'}>
     class="py-1" role="menu"
     aria-orientation="vertical" aria-labelledby="options-menu"
      <!- Pro vykreslení listu (pole hodnot) můžeme využít blok #each. ->
      {#each options as option}
        <button
          class={'STATICKÉ STYLY... ${optionStyles}'}
         role="menuitem"
         on:click={() => handleOptionClick(option)}
          {option.label}
        </button>
      {/each}
   </div>
  </div>
{/if}
```

Dropdown komponenta bude přijímat vlastnosti options a onChange, případně další vlastnosti pro znovupoužitelnost. Pro každou komponentu také vytvoříme jednoznačný identifikátor, který využijeme při uzavírání seznamu. Obslužná funkce handleOptionClick zajistí změnu vybrané možnosti, zavření seznamu a provede změnu hodnoty v rodičovské komponentě.

```
// Část souboru Dropdown.svelte
<script lang="ts">
  export let options: ReadonlyArray<Option>;
  export let onChange: (selectedOption: Option | null) => void;
  export let defaultValue: Option | null = null;
 let selectedOption: Option | null = defaultValue;
 let isOpen = false;
  // Toto ID je třeba nastavit na kořenový element dropdown komponenty.
  let dropdownId = 'id-${crypto.randomUUID()}';
  // Obslužná funkce, která se stará o logiku
   po kliknutí na jednotlivé položky v dropdownu.
  const handleOptionClick = (option: Option) => {
    selectedOption = option;
   isOpen = false;
   onChange(option);
 };
</script>
```

K uzavření jakéhokoli otevřeného seznamu, při kliknutí mimo tento seznam, vytvoříme akci (Svelte action) clickOutsideDropdown. Uvnitř akce clickOutsideDropdown budeme naslouchat na události pointerdown v DOM. Obslužná funkce pak zajistí spuštění callbacku v Dropdown komponentě.

```
// Soubor clickOutsideDropdown.ts

export const clickOutsideDropdown = (
   node: HTMLDivElement,
   callback: (event: PointerEvent) => void
) => {
   const handlePointerDown = (event: PointerEvent) => callback(event);
   document.addEventListener('pointerdown', handlePointerDown);
   return {
      destroy() {
            document.removeEventListener('pointerdown', handlePointerDown);
      },
      };
};
```

Na kořenový element komponenty přidáme dříve vytvořený unikátní identifikátor a akci pomocí direktivy use. Akci následně předáme obslužnou funkci handleClickOutsideDropdown, která zavře aktuálně otevřený dropdown.

```
// Část souboru Dropdown.svelte
<script lang="ts">
   // Ostatní stavy, vstupy, funkce v komponentě...
```

```
// Obslužná funkce, která zavře dropdown, pokud uživatel klikne mimo něj.
const handleClickOutsideDropdown = ({target}: PointerEvent) => {
   if (isOpen && !(target as HTMLElement).closest('#${dropdownId}')) {
      isOpen = false;
   }
   };
   </script>

<div
   class="relative inline-block text-left"
   id={dropdownId}
   use:clickOutsideDropdown={handleClickOutsideDropdown}
>
   <!- Vnořené elementy... ->
</div>
```

Třídy CSS v JavaScriptové formě přidáme k elementu pomocí šablonových literálů a JS hodnoty.

Reaktivita, asynchronní operace

Uvnitř této sekce se zaměříme na reaktivitu a asynchronní operace. Naprogramujeme komponentu, která přeloží zadaný text do cílového jazyka. Začneme vytvořením komponenty Translator. Komponenta reaktivně (při změně zadaného textu či výstupního jazyka) zavolá API, které vrátí přeložený text. V Translator komponentě využijeme vnořené komponenty, které budou sloužit k zadání vstupního textu, výběru jazyka a zobrazení výsledku.

Skrze komponentu Language Dropdown umožníme uživateli vybrat jazyk, do kterého bude chtít text přeložit. Výstupní jazyk v rodičovské komponentě změníme přes vlastnost *onChange*.

Pokračujeme implementací komponenty TranslationInput, která umožní zadat vstupní text (inputText) přes textové pole. Aktuální hodnotu formulářového prvku nastavíme pomocí bind:value. V rodičovské komponentě použijeme bind, díky čemuž pak reaktivně aktualizujeme inputText v Translator komponentě.

```
// Část souboru TranslationInput.svelte

<textarea
  bind:value={inputText}
  use:autoresizeTextArea
  class="block w-full min-h-0 p-3 pr-12 pb-8 resize-none !outline-none"
  placeholder="Type to translate ..."
/>
```

```
// Část souboru Translator.svelte
<script lang="ts">
  let inputText = '';
</script>
<TranslationInput bind:inputText />
```

K reaktivní změně výšky textového pole použijeme akci *autoresizeTextArea*. Akce přijme element, na kterém se má provést změna výšky. Elementu přidáme listener na událost input. V obslužné funkci následně modifikujeme výšku pole.

```
// Soubor autoresizeTextArea.ts
export const autoresizeTextArea = (element: HTMLTextAreaElement) => {
 element.addEventListener('input', () => resizeTextArea(element));
 return {
   destroy() {
     element.removeEventListener('input', () => resizeTextArea(element));
   },
 };
};
const resizeTextArea = (element: HTMLTextAreaElement) => {
  // Abychom získali správnou výšku scrollHeight
   pro textovou oblast, musíme výšku resetovat.
 element.style.height = 'Opx';
 // Výšku pak nastavíme přímo na nativní prvek.
 element.style.height = '${element.scrollHeight + 36}px';
};
```

V rodičovské komponentě budeme odesílat dotazy na Microsoft Translator Text API [37] v momentě, kdy dojde ke změně vstupního textu nebo výstupního jazyka. K tomu využijeme reaktivní prohlášení (reactive statement). V těle prohlášení nejprve zrušíme předchozí časovač a pomocí funkce setTimeout zavoláme funkci handleTranslation. Tímto způsobem předejdeme dotazování serveru ihned po změně nějaké vstupní hodnoty. Při zničení komponenty zrušíme časovač a stávající asynchronní požadavky.

```
// Část souboru Translator.svelte

<script lang="ts">
    // Ostatní stavy, vstupy, funkce v komponentě...

$: if (inputText.length && outputLanguage) {
    // Zrušení předchozího časovače.
    clearTimeout(delayTimer);
```

```
// Zpoždění překladu o 300 ms.
  delayTimer = setTimeout(() => handleTranslation(), 300);
}

onDestroy(() => {
   // Zrušení asynchronního požadavku a časovače při zničení komponenty.
   clearTimeout(delayTimer);
   abortController?.abort();
});
</script>
```

Účelem asynchronní funkce *handleTranslation* pak je odeslání korektního požadavku HTTP POST na server pomocí fetch API. Při úspěšné odpovědi aktualizujeme stav s přeloženým textem, v opačném případě nastavíme chybový stav.

Při obdržení odpovědí ze serveru vykreslíme přeložený text uživateli pomocí komponenty TranslationOutput. Komponentě předáme výstupní text spolu s dalšími vlastnostmi, na základě kterých v šabloně podmíněně vykreslíme přeložený text, chybu nebo načítání.

Tvorba formulářů, validace

Svelte, stejně jako React, nepodporuje pokročilou správu formulářů. Můžeme však využít knihovny třetích stran, jako např. svelte-forms-lib nebo Superforms, které nám umožní lépe spravovat a validovat formuláře. V této sekci vytvoříme komponentu pro jednoduchou investiční kalkulaci s využitím knihovny svelte-forms-lib [65]. Komponenta InvestForm bude obsahovat formulář pro zadání vstupních hodnot a komponentu FutureValuesInfo pro zobrazení výsledků kalkulace.

Začneme implementací reaktivního formuláře, který bude přijímat počáteční hodnoty (defaultValues) a investFormData k předávání hodnot formuláře do rodičovské komponenty. Strukturu formuláře popíšeme v typu InvestFormData. Pomocí funkce createForm z knihovny svelte-forms-lib vytvoříme instanci formuláře, které předáme defaultValues do vlastnosti initialValues. V rámci nastavení formuláře také definujeme validační schéma pomocí knihovny yup [42] a onSubmit obslužnou funkci. Knihovnu yup volíme, jelikož je jedinou kompatibilní možností s knihovnou svelte-forms-lib ve verzi 2.0.1.

```
// Část souboru InvestForm.svelte
```

```
<script lang="ts">
  const validationSchema = object().shape({
    oneOffInvestment: number().min(20).max(99_999_999).required(),
    investmentLength: number().min(3).max(60).required(),
    averageSavingsInterest: number().min(0).max(10).required(),
    averageSP500Interest: number().required(),
});
</script>
```

Aby nastavená výstupní data (investFormData) odpovídala typu InvestFormData, musíme transformovat hodnoty formuláře pomocí funkce cast na validačním schématu. V opačném případě budou hodnoty typu string. Z createForm následně získáme obslužné funkce handleChange a handleSubmit, dále stavy formuláře form, errors a isValid. Ke stavům formuláře přistupujeme pomocí \$, protože jde o stores observables.

```
// Část souboru InvestForm.svelte

<script lang="ts">
  const {form, errors, isValid, handleChange, handleSubmit} = createForm({
    initialValues: defaultValues,
    validationSchema,
    onSubmit: values => {
        // Převede hodnoty formuláře na typ InvestFormData.
        investFormData = validationSchema.cast(values);
    },
    });
</script>
```

Do šablony přidáme form s listenerem on:submit, kterému předáme funkci handleSubmit. Pokračujeme vytvořením formulářových prvků. Jednotlivé prvky propojíme s reaktivním formulářem pomocí bind:value a události on:change, do které přiřadíme funkci handleChange. Chyby formuláře získáme z errors a vykreslíme je pod formulářovými prvky. Také přidáme tlačítko s typem submit, které se postará o odeslání formuláře a zavolání obslužné funkce onSubmit.

```
<!- Propagace změn do stavu formuláře
       zajišťuje on:change={handleChange}. ->
     <input
       id="oneOffInvestment"
       type="number"
       on:change={handleChange}
       bind:value={$form.oneOffInvestment}
       class="STATICKÉ STYLY..."
     {#if $errors.oneOffInvestment}
       Please enter a valid amount of one-off investment (positive number).
       {/if}
   </div>
 </div>
 <!- Další formulářové prvky... ->
 <button
   type="submit"
   disabled={!$isValid}
   class="STATICKÉ STYLY..."
   Calculate
 </button>
</form>
```

Pokračujeme tím, že v rodičovské komponentě pomocí bind získáme aktuální hodnoty formuláře (investFormData). Po změně hodnot formuláře hodnoty transformujeme pomocí funkce future Values Calculator. Výsledek (future Values) pak zobrazíme v komponentě Future Values Info. Jednotlivé výsledky budou zobrazeny ve vnořených komponentách Future Value Info. K modifikaci vstupní hodnoty v komponentě Future Value Info použijeme reactive statement.

```
// Soubor FutureValueInfo.svelte

<script lang="ts">
    export let futureValue: number;

$: localizedFutureValue = '${futureValue.toLocaleString('de-DE')}&';

</script>

<div class="p-1 sm:w-1/2">
    <slot />
    {localizedFutureValue}
</div>
```

Modularita, použití knihoven

Nyní vytvoříme webovou hru, ve které bude úkolem uživatele uhádnout název státu na základě poskytnutých nápověd. Práci si zlehčíme využitím externích knihoven. Během hry se postupně odkryje 8 nápověd, které uživateli pomohou uhádnout název daného státu. Mezi klíčovými prvky bude textové pole pro zadání názvu země a potvrzovací tlačítko. Součástí hry bude také seznam zemí, které uživatel hádal, a modální okna pro vyhodnocení hry.

Začneme implementací rodičovské komponenty, jejíž úkolem bude získat země z REST Countries API [36]. K tomu využijeme balíčky axios [66] a @tanstack/svelte-query [29]. Knihovna @tanstack/svelte-query umožní snadnou správu asynchronních operací. Její API poskytuje např. podporu načítacích i chybových stavů, také rušení či opakování dotazů a mnoho dalších funkcí. Nejdříve inicializujeme svelte-query klienta v rámci poskytovatele QueryClientProvider v App.svelte.

```
// Část souboru App.svelte

<script lang="ts">
    // Importy, konstanty, funkce...

// Vytvoření instance QueryClient pro HTTP dotazy.
    const queryClient = new QueryClient();
    </script>

<QueryClientProvider client={queryClient}>
    <!- Layout aplikace... ->
</QueryClientProvider>
```

Dále vytvoříme funkci useAllCountries, která vrátí výsledek HTTP dotazu (CreateQueryResult) pomocí funkce createQuery. Argumentem funkce createQuery bude objekt s názvem dotazu (queryKey) a funkce, která vykoná dotaz (queryFn).

```
// Část souboru queries.ts

export const useAllCountries = (): CreateQueryResult<Countries, Error> => {
   return createQuery<Countries>({
      queryKey: ['allCountriesQuery'], queryFn: getAllCountries
   });
};
```

Dotaz na server provede asynchronní funkce getAllCountries, v níž využijeme převzatou asynchronní funkci requestHandler [13] a knihovnu axios [66]. Po získání odpovědi ošetříme chyby a vrátíme výsledek.

```
// Část souboru getAllCountries.ts
export const getAllCountries = async () => {
 const fetchCountriesData = requestHandler<object, Countries>(() =>
   axios.request(getRequestConfig())
 );
  const response = await fetchCountriesData({});
 if (response.code === 'error') {
   throw new Error(
      'There was an error with getting the countries data
      (${response.error.message}). Please reload the page.
   );
  }
  if (response.data.length === 0) {
    throw new Error('There are no countries to guess. Please try again later.');
 return getSortedCountriesByName(response.data);
};
```

V rámci rodičovské komponenty dostaneme výsledek dotazu a uložíme jej do proměnné countries. Pomocí vlastností isError a data podmíněně vykreslíme jednotlivé komponenty. V případě chyby zobrazíme komponentu ErrorAlert. Když úspěšně získáme pole zemí, vykreslíme komponentu CountryGuesser. LoadingSkeleton zobrazíme, pokud se nezobrazí žádná z předchozích komponent.

```
// Soubor CountryGuesserWrapper.svelte
<script lang="ts">
 // Importy...
 const countries = useAllCountries();
</script>
{#if $countries.isError}
 <div
   class="container flex flex-col justify-center justify-items-center mx-auto"
   <ErrorAlert message={$countries.error.message} />
{:else if $countries.data}
  <CountryGuesser countries={$countries.data} />
{:else}
  <div
   class="container flex flex-col justify-center justify-items-center mx-auto"
   <LoadingSkeleton />
 </div>
{/if}
```

Komponenta Country Guesser zobrazí jednotlivé herní prvky a bude vyhodnocovat průběh hry. Začneme definicí stavů a náhodně vybereme náhodnou zemi (randomCountry), kterou uživatel bude hádat. V hooku onMount zavoláme funkci polyfillCountryFlagEmojis. Při namontování komponenty tak zajistíme zobrazení ikon vlajek v prohlížečích, které to přímo nepodporují. Prohlížeč uživatele však musí podporovat emojis a webové fonty. Funkce polyfillCountryFlagEmojis přidá do hlavičky stránky webový font Twemoji Country Flags. Aby se font použil, přidáme jej do CSS stylů.

```
// Část souboru app.css
@layer base {
  html {
    font-family: 'Twemoji Country Flags', 'ALTERNATIVNÍ_FONTY...';
  }
}
```

Poté naprogramujeme obslužné funkce handleEvaluateGuessAndUpdateState, handleSetInitialState, které budou sloužit k aktualizaci stavu hry. V šabloně zobrazíme jednotlivé herní prvky a modální okna při výhře či prohře.

Pomocí HintBoxes komponenty postupně zobrazíme nápovědy. Dle vstupu randomCountry budeme reaktivně vytvářet pole nápověd, jelikož randomCountry se může změnit. V šabloně posléze vykreslíme napovědy pomocí HintBox komponent. HintBox dynamicky vykreslí název a SVG ikonu nápovědy, textovou nápovědu, případně obrázek vlajky státu.

Obrázek 22: HintBoxes - vlastní zpracování

Komponenta CountryGuessInput.svelte umožní uživateli zadání názvu země (uživatelova tipu). Začneme šablonou, kde vytvoříme formulářový prvek pro zadání tipu a potvrzovací tlačítko. Dále také podmenu textového pole, které zobrazí nejpodobnější země na základě zadaného textu (filtrované země). Přidáme obslužné funkce pro akce a události nad formulářem, které následně doimplementujeme.

Obrázek 23: CountryGuessInput - vlastní zpracování

Ve skriptové části, na základě vstupu countries, získáme pole všech zemí bez těch, které uživatel již hádal (countries Without Already Guessed). Následně definujeme a inicializujeme ostatní stavy komponenty. Po kliknutí na potvrzovací tlačítko zavoláme funkci handle Guess Button Click. V tělě funkce zavoláme obslužnou funkci evaluate Guess And Update State, pomocí níž vyhodnotíme stav hry v rodičovské komponentě. Dále také funkci handle Change Selected Guess, která aktualizuje aktuální tip, filtrované země a uzavře podmenu. Funkce handle Input Change převede tip uživatele do daného formátu, aktualizuje aktuální tip a filtrované země. Ovládání textového pole pomocí klávesnice umožní funkce handle Key Down.

V pomocné funkci updateGuessAndFilteredCountries nejprve získáme filtrované země podle uživatelova tipu. Pak aktualizujeme stavy currentGuess, isValid-Guess a filteredCountries. Funkce clampSelectedGuessIndex zajistí, aby index vybrané země byl v požadovaném rozmezí (0 až počet filtrovaných zemí). K modifikaci stavu selectedGuessIndex použijeme funkci changeSelectedGuessIndex, která index aktualizuje o hodnotu předanou v argumentu. Tip uživatele pomocí funkce convert-ToFormattedGuess převedeme tak, aby začínal velkým písmenem a zbytek řetezce byl složen z malých písmen.

Pro zobrazení všech již hádaných zemí uživatelem vytvoříme komponentu GuessedCountriesList. Ze vstupních vlastností countries, guessedCountries a randomCountry získáme proměnnou enrichedGuessedCountries. Jde o uživatelem hádané země s vlajkou a vzdáleností od randomCountry. K převodu využijeme JS funkci z jiného souboru. Vzdálenost zemí vypočteme pomocí knihovny calculate-

distance-between-coordinates [35], která exportuje funkci getDistanceBetweenTwo-Points. Proměnnou enrichedGuessedCountries poté vykreslíme v šabloně.

Guessed countries

1. Czechia 🛏	16746 km away
2. United States =	12349 km away
3. Brazil 💿	13686 km away
4. Spain =	18591 km away
5. Croatia 🍱	17008 km away

Away distance is calculated from the center of each country.

Obrázek 24: GuessedCountriesList - vlastní zpracování

Závěrem vytvoříme modální okna, která vykreslíme při výhře nebo prohře. Stavy is WinModalOpen a isLoseModalOpen aktualizujeme uvnitř funkce handleEvaluateGuessAndUpdateState v CountryGuesser. Na základě těchto stavů podmíněně zobrazíme daná modální okna. Oběma oknům předáme randomCountry a obslužnou funkci handleClose. Do výherního modálu také počet potřebných pokusů. V jednotlivých komponentách (WinModal, LoseModal) vykreslíme komponentu BaseModal, která bude sloužit jako šablona pro obě okna. Do této komponenty pak předáme titulek, obsah modálu a obslužnou metodu handleClose. V šabloně BaseModal vykreslíme základní strukturu modálního okna s dynamickými vlastnostmi.

Routování a layout aplikace

Aplikaci rozdělíme do tří částí: hlavičky, patičky a samotného obsahu, v němž vykreslíme jednotlivé komponenty. Uživatel se bude moci přepínat mezi jednotlivými stránkami přes navigační menu.

Pro routování v aplikaci využijeme knihovnu *svelte-spa-router* [49]. Nejprve vytvoříme seznam cest aplikace (appRoutes).

```
// Část souboru appRoutes.ts
interface AppRoute {
  name?: string;
  path: string;
```

Uvnitř hlavní komponenty transformujeme appRoutes do požadovaného formátu (typu RouteDefinition) a výsledek uložíme do proměnné routes. V šabloně zobrazíme hlavičku, patičku a Router, kterému předáme proměnnou routes. Router následně vykreslí šablonu na základě aktuální URL adresy.

```
// Část souboru App.svelte
<script lang="ts">
  // Importy...
  // Vytvoření cest pro svelte-spa-router.
  const routes: RouteDefinition = appRoutes.reduce(
    (routesMap, route) => routesMap.set(route.path, wrap({
      component: route.component
   })),
   new Map()
 );
</script>
<QueryClientProvider client={queryClient}>
  <div class="min-h-screen flex flex-col">
    <Header />
    <main class="flex-grow p-8">
      <!- Router vykresluje šablonu (komponentu) pro aktuální URL adresu. ->
      <Router {routes} />
    </main>
    <Footer />
  </div>
</QueryClientProvider>
```

Hlavička zobrazí odkazy na jednotlivé stránky. Architekturu a vzhled navigačního menu převezmeme např. od Flowbite. V rámci komponenty Header vypíšeme cesty aplikace pomocí HTML elementu a, na nějž přidáme atribut href. Dále přidáme také akce link a active, které poskytuje svelte-spa-router. Akci active předáme objekt, kde přes vlastnosti className a inactiveClassName nastavíme požadovanou CSS třídu podle toho, zda je odkaz aktivní nebo neaktivní. K nastavení aria-current použijeme location objekt ze svelte-spa-router, díky kterému získáme aktuální URL.

```
// Část souboru Header.svelte
{#each routes as route}
  <1i>
   <!- svelte-spa-router poskytuje akce "link" a také "active". ->
   <!- Akce active slouží k nastavení CSS na základě aktivního odkazu. ->
     href={route.path}
     class="block py-2 pr-4 pl-3 lg:p-0"
     use:link
     use:active={{
       className: 'STATICKÉ STYLY PRO AKTIVNÍ ODKAZ...',
       inactiveClassName: 'STATICKÉ STYLY PRO NEAKTIVNÍ ODKAZ...',
     aria-current={route.path === $location ? 'page' : null}
     {route.name}
   </a>
  {/each}
```

Stavy isMobileNavOpen a isDarkMode umožní ovládat zobrazení mobilní navigace a barevného režimu. K uložení preference tmavého režimu využijeme LocalStorage v prohlížeči. Logiku pro přepnutí barevného režimu zavoláme v hooku beforeUpdate. Tento hook se spustí po změně lokálního stavu, ale před aktualizací HTML.

```
// Část souboru Header.svelte
beforeUpdate(() => {
   if (isDarkMode) {
      document.documentElement.setAttribute('data-mode', 'dark');
      localStorage.setItem('data-mode', 'dark');
   } else {
      document.documentElement.removeAttribute('data-mode');
      localStorage.removeItem('data-mode');
   }
});
```

3.3 Srovnání implementace aplikací

V této podkapitole se zaměříme na srovnání aspektů implementace aplikací ve vybraných frameworcích. Cílem je provést detailnější srovnání s ohledem na poznatky z provedených implementací. Zaměříme se také na přednosti a nedostatky jednotlivých frameworků, které se projevily během vývoje.

Angular

Využití Angularu při implementaci aplikace se vyznačovalo objektově orientovaným přístupem, který umožňuje využít například výhodu zapouzdření. Nesporný benefit tvořila modularita frameworku, která podporuje rozšiřitelnost a robustnost aplikace. Framework poskytuje nativní podporu pro router, formuláře, validace a mnoho dalších funcionalit, čímž snižuje závislost na třetích stranách. Angular, dle autora práce, oproti ostatním frameworkům nabízí intuitivnější syntax pro podmíněné vykreslení v šabloně. Framework také disponuje řadou metod životního cyklu, což může být výhodou. Na druhou stranu začátečník může být z množství metod životního cyklu zmatený. U stylování komponent Angular rozlišuje statické a dynamické styly, což umožňuje lepší organizaci a přehlednost. Rozhodně nemůžeme opomenout Angular CLI, které zjednodušuje opakující se operace při vývoji. Jako přednost můžeme rovněž uvést podporu jazyka TypeScript již v základu.

Na druhou stranu Angular vyžaduje více konfigurace. Implementace je tak oproti dalším dvěma frameworkům nejdelší a nejsložitější. Při vývoji se ukázalo, že Angular je náročný na naučení a framework sám o sobě umožňuje programátorovi udělat mnoho chyb. Tomu rozhodně nepomáhá implementace reaktivity pomocí knihovny RxJS. Programátor rovněž musí počítat s tím, že Angular generuje element dané komponenty v DOM, což může zkomplikovat např. stylování. Angular neposkytuje možnost použití destrukturování při předávání vlastností. Tím pádem je třeba vždy předat všechny vlastnosti zvlášť nebo je uložit ve vhodnější datové struktuře (např. objektu). Během vývoje jsme také narazili na problém s neinicializováním vstupních vlastností, což může být problematické.

Tabulka 2: Přednosti a slabiny Angularu

Přednosti	Slabiny
Modularita, robustnost aplikace	Robustní, spíše pro větší projekty
Mnoho nativních balíčků	Náročnější křivka učení
Spoustu funkcí frameworku	Velké množství boilerplate a konfigurací
Podpora TypeScriptu již v základu	Složité předávání více vlastností
Angular CLI	Generuje elementy komponent v DOM

React

Implementace v Reactu ukázala silné stránky v podobě silného ekosystému a velmi dobře propracovaných balíčků. React disponuje dokumentací na vysoké úrovni a internet je rovněž plný kvalitních návodů a tutoriálů. Kvalitní chybové hlášky umožní programátorům rychlejší a efektivnější ladění kódu. React poskytuje typy pro atributy běžných HTML elementů, což výrazně zjednodušuje a zefektivnůje práci. Vlastnosti jsou uvnitř vnořených komponent k dispozici ihned a jsou vždy aktualizované, což u dalších frameworků neplatí. Velkou výhodu představuje možnost použití destrukturování pro předávání vlastností. Jako přednost lze také uvést modularitu, kterou získáme prostřednictvím vlastních hooků.

Nevýhody frameworku se projevily při vykreslování a využívání zabudovaných hooků. Při špatném použití vykreslovací techniky (pomocí logických operátorů && nebo ||) můžeme zobrazit nechtěné výsledky v DOM. V rámci funkce map nesmíme zapomenout každému elementu přidělit unikátní klíč. Co se týče hooků, především useEffect hook umožňuje programátorům snadné zavedení chyb, pokud není správně použit. S tím se rovněž pojí problémy se závislostmi useEffect a neintuitivní kontrola životního cyklu komponenty. Vývojáři také musí počítat s tím, že aktualizace stavů je vždy asynchronní. V praxi to znamená, že stav není aktualizován okamžitě. Jako nevýhodu můžeme uvést i předávání vlastností do rodičovské komponenty, které minimálně zpočátku může vypadat složitě.

Svelte

Implementace aplikace ve Svelte prokázala jednoduchost a přímočarost tohoto nástroje. Syntax je velmi čitelná a bez zbytečného boilerplate kódu, což v porovnání

Přednosti	Slabiny
Silný ekosystém a propracované balíky	Špatné techniky vedou k chybám
Kvalitní dokumentace, chybové hlášky	Neintuitivní kontrola živ. cyklu
Typy pro atributy HTML elementů	Asynchronní aktualizace stavů
Práce se vstupními vlastnostmi	Složitější předání vlastnosti rodiči
Modularita pomocí vlastních hooků	Pole závislostí v useEffect hooku

Tabulka 3: Přednosti a slabiny Reactu

s dalšími frameworky znamená nejkratší kód. Svelte elegantním způsobem řeší předávání vlastností mezi komponentami. Díky \$\$restProps můžeme získat všechny vlastnosti, které nejsou explicitně deklarovány. Musíme si však dávat pozor na to, že při předání nekorektní vlastnosti do komponenty můžeme narazit na problémy. Reactive statement dokáže reagovat na změny hodnot uvnitř svého těla, což je velice efektivní a užitečné. Svelte také oproti předchozím frameworkům nabízí přehledný systém metod životního cyklu a modifikaci DOM přes akce. Rovněž je třeba zmínit minimalistický blok each pro dynamické vykreslování a zabudovaný systém observables.

Mezi slabší stránky frameworku rozhodně patří jeho ekosystém a komunita, která je oproti ostatním frameworkům nejmenší a zatím se rozvíjí. Svelte proto disponuje nejméně kvalitními knihovnami určené tomuto frameworku. Syntax frameworku může být v některých případech matoucí, příkladem je například klíčové slovo export u vstupních vlastností, nebo měnící se syntax #if, :else if, :else, /if. Vývojáři musí mít na paměti modifikaci vstupních vlastností po jejich aktualizaci, kterou je třeba provést reaktivně. V neposlední řadě můžeme zmínit negativa při práci s TypeScriptem. Pro importování TS typů používáme ve Svelte navíc klíčové slovo type. Do TS souboru nelze importovat TS typ ze Svelte komponenty, takový typ pak zakládáme pomocí context="module" skriptu v komponentě. Při porovnání s ostatními frameworky, Svelte disponuje hůře otypovanými událostmi, což prodlužuje práci v obslužných funkcích.

Srovnání implementace aplikací ve vybraných frameworcích ukázalo, že každý framework má své přednosti i nedostatky. Angular je komplexní, robustní, modulární framework a hodí se spíše pro vývoj větších projektů. React disponuje obrovským

Tabulka 4: Přednosti a slabiny Svelte

Přednosti	Slabiny
Jednoduchost, přímočarost, rychlost	Menší ekosystém a komunita
Čitelná syntax bez boilerplate kódu	Proměnná syntax u podmínek
Elegantní předávání vlastností	Potřeba reaktivity u měnících se vstupů
Jednoduchá kontrola lifecycle	Hůře otypované události
Modifikace DOM	Import typů vyžaduje klíčové slovo navíc

ekosystémem a kvalitními knihovnami, což mohou ocenit především začátečníci nebo vývojová studia. Svelte je díky své jednoduchosti a přímočarosti ideální pro menší projekty a startupy, kde je klíčová rychlost a efektivita.

Závěr

V bakalářské práci jsme se zaměřili na analýzu a porovnání současných možností frontendového vývoje. Navrhli a implementovali jsme demonstrační aplikace, díky kterým jsme identifikovali možnosti a výhody použití vybraných moderních frontendových technologií. V neposlední řadě jsme provedli závěrečné srovnání jednotlivých implementací.

Samotná analýza frameworků Angular, React, Svelte a Vue odhalila rozdíly ve způsobech, jakými jednotlivé technologie přistupují k vývoji frontendu. Každý nástroj disponuje jedinečnými vlastnostmi, které mohou odlišným způsobem ovlivnit vývoj webových aplikací.

V praktické části jsme naprogramovali aplikace pomocí tří vybraných frameworků – Angular, React a Svelte, aplikace jsme zveřejnili na web pomocí platformy Netlify. Na základě implementace jsme provedli srovnání, ve kterém jsme zjistili, že každá technologie má své přednosti a nedostatky. Výsledky srovnání ukázaly, že výběr vhodného nástroje závisí na konkrétních požadavcích a cílech projektu.

Zatímco Angular je vhodný spíše k vývoji velkých aplikací, React vyniká ve flexibilitě a široké podpoře komunity. Framework Svelte překvapil svým minimalismem, jednoduchostí, ale také vysokou efektivitou.

Závěrem lze konstatovat, že nejuniverzálnější framework pro vývoj frontendu neexistuje. Práce splnila svůj cíl, kterým bylo poskytnout čtenáři ucelený pohled na frontendové technologie, jejich možnosti a srovnání. Rovněž byla splněna motivace práce, která spočívala v usnadnění výběru vhodného nástroje pro vývoj frontendu čtenáři.

V práci jsme řešili problémy při vykreslení více než jednoho rozevíracího seznamu v rámci jedné stránky. Problematické bylo také nasazení aplikací na server, kde bylo nutné provést úpravy v konfiguraci, aby aplikace fungovaly dle očekávání.

Budoucí rozšíření práce by mohlo spočívat v přidání testovacích scénářů, na které během práce nebyl kladen důraz, například přidáním unit a integračních testů. Dalším rozšířením by také mohlo být přidání backendového systému, který by umožnil porovnání možností integrace s backendovými technologiemi.

Seznam použité literatury

- [1] All You Need to Know About VueJS. Online. Flexiple. Dostupné z: https://flexiple.com/vue/deep-dive. [cit. 2023-11-07].
- [2] ALSWEIRKI, Nouraldin. State Management in React. Online. Medium. 2023. Dostupné z: https://medium.com/@nouraldin.alsweirki/state-management-in-react-d086459e0bc5. [cit. 2023-10-17].
- [3] Angular. Online. Dostupné z: https://angular.dev/. [cit. 2024-03-12].
- [4] Angular: Deliver web apps with confidence. Online. Dostupné z: https://angular.io/. [cit. 2024-03-12].
- [5] Awesome React. Online. Github. Dostupné z: https://github.com/enaqx/awesome-react. [cit. 2023-10-23].
- [6] Awesome Vue.js. Online. Github. Dostupné z: https://github.com/vuejs/awesome-vue. [cit. 2023-11-08].
- [7] BABICH, Jacob. Add Tailwind CSS to Svelte library. Online. Github. Dostupné z: https://github.com/svelte-add/tailwindcss. [cit. 2024-03-16].
- [8] BAMPAKOS, Aristeidis a DEELEMAN, Pablo. Learning Angular: A no-nonsense guide to building web applications with Angular. Online. 4. Packt Publishing, 2023. ISBN 9781803240602. Dostupné z: https://www.oreilly.com/library/view/learning-angular/9781803240602/. [cit. 2024-03-12].
- [9] BANKS, Alex a PORCELLO, Eve. Learning React. Online. 2nd Edition. O'Reilly Media, 2020. ISBN 9781492051725. Dostupné z: https://www.oreilly.com/library/view/learning-react-2nd/9781492051718/. [cit. 2023-10-15].
- [10] BREWSTER, Cordenne. 15 Examples of Global Websites Using Vue.js in 2023. Online. Trio Developers Stop searching. Start building. 2021.

  Dostupné z: https://www.trio.dev/blog/websites-using-vue. [cit. 2023-11-07].
- [11] CODEACADEMY. What is a Web App? Online. Codeacademy. Dostupné z: https://www.codecademy.com/article/what-is-a-web-app. [cit. 2024-03-14].
- [12] COPES, Flavio. The Svelte Handbook Learn Svelte for Beginners. Online. FreeCodeCamp Programming Tutorials: Python, JavaScript, Git & More. 2019. Dostupné z: https://www.freecodecamp.org/news/the-svelte-handbook/. [cit. 2023-10-29].

- [13] COSDEN, Darius. Axios requestHandler function. Online. Github. 2023. Dostupné z: https://github.com/cosdensolutions/code/blob/master/videos/long/request-handler-example/src/api/requestHandler.ts. [cit. 2024-03-10].
- [14] DABBS, Mark. The Fundamentals of Web Application Architecture. Online. Reinvently: How Web Apps Work – Web Application Architecture Simplified. 2019. Dostupné z: https://reinvently.com/blog/fundamentals-web-application-architecture/. [cit. 2024-03-27].
- [15] DHOKAI, Chintan. Angular State Management: A Comparison of the Different Options Available. Online. Medium. 2023. Dostupné z: https://dev.to/chintanonweb/angular-state-management-a-comparison-of-the-different-options-available-100e. [cit. 2024-03-12].
- [16] FERGUSON, Natasha. Single Page Applications (SPA). Online. Medium. 2023. Dostupné z: https://medium.com/@teamtechsis/single-page-applications-spa-48b1b845b446. [cit. 2024-03-27].
- [17] Flowbite: Tailwind CSS Header. Online. Dostupné z: https://flowbite.com/blocks/marketing/header/. [cit. 2024-03-25].
- [18] GAVINO, Jessica. The Rise of Svelte: A New Era in Front-End Development. Online. Hey Reliable. 2023. Dostupné z: https://heyreliable.com/the-rise-of-svelte-a-new-era-in-front-end-development/. [cit. 2023-11-02].
- [19] GASANOV, Teimur. React State Management for Enterprise Applications. Online. Toptal. Dostupné z: https://www.toptal.com/react/react-state-management-tools-enterprise. [cit. 2023-10-17].
- [20] Getting started with Svelte. Online. MOZILLA FOUNDATION. MDN Web Docs. Dostupné z: https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Learn/Tools_and_testing/Clientside_JavaScript_frameworks/Svelte_getting_started. [cit. 2023-10-29].
- [21] GOPINATH, Vishwas. *The React Ecosystem in 2023*. Online. Builder.io. 2023. Dostupné z: https://www.builder.io/blog/react-js-in-2023. [cit. 2023-10-23].

- [22] HÁMORI, Ferenc. The History of React.js on a Timeline. Online. RisingStack. 2022. Dostupné z: https://blog.risingstack.com/the-history-of-react-js-on-a-timeline/. [cit. 2023-10-15].
- [23] HERBERT, David. What is React.js? (Uses, Examples, & More). Online. HUBSPOT. HubSpot Blog. 2022. Dostupné z: https://blog.hubspot.com/website/react-js. [cit. 2023-10-15].
- [24] Heroicons: Beautiful hand-crafted SVG icons, by the makers of Tailwind CSS. Online. Dostupné z: https://heroicons.com/. [cit. 2024-03-13].
- [25] JADHAV, Madhuri A.; SAWANT, Balkrishna R. a DESHMUKH, Anushree. Single Page Application using AngularJS. Online. International Journal of Computer Science and Information Technologies. 3. 2015, roč. 6, s. 2876. ISSN 0975-9646. Dostupné z: https://ijcsit.com/docs/Volume%206/vol6issue03/ijcsit20150603195.pdf. [cit. 2024-03-14].
- [26] JASPERS, Rens. NgxLoadWith library. Online. Github. 2023. Dostupné z: https://github.com/rensjaspers/ngx-load-with. [cit. 2024-03-10].
- [27] KIM, Jangwook. Lifecycle of the Svelte Component: Understanding lifecycle of component is important to implement. Online. Medium. 2020. Dostupné z: https://javascript.plainenglish.io/lifecycle-of-the-svelte-component-ef00c1969a4a. [cit. 2024-03-25].
- [28] KRAMER, Nimrod. Svelte pros and cons, ecosystem overview and top resources. Online. Daily.dev. 2020. Dostupné z: https://daily.dev/blog/building-with-svelte-all-you-need-to-know-before-you-start. [cit. 2023-11-02].
- [29] LINSLEY, Tanner a COLLINS, Lachlan. *TanStack Query v5 library: Svelte Query*. Online. Github. 2023. Dostupné z: https://github.com/TanStack/query. [cit. 2024-03-10].
- [30] MACRAE, Callum. Vue.js: Up and Running. Online. O'Reilly Media, 2018. ISBN 9781491997246. Dostupné z: https://www.oreilly.com/library/view/vuejs-up-and/9781491997239/. [cit. 2023-11-07].
- [31] MADURAPPERUMA, Inuri Hansani; SHAFANA, Muhammed Shareef a SABANI, Mohamed Jamaldeen Ahamed. State-of-Art Frameworks for Front-end and Back-end Web Development. Online. In: 2nd International

- Conference on Science and Technology. Sri Lanka: Faculty of Technology, South Eastern University of Sri Lanka, 2022, s. 62-65. ISBN 978-624-5736-40-9. Dostupné z: http://ir.lib.seu.ac.lk/handle/123456789/6339. [cit. 2024-03-15].
- [32] MÁCA, Jindřich. Lekce 5 Stavy v Reactu a hook useState(). Online. Itnetwork.cz Učíme národ IT. 2019. Dostupné z: https://www.itnetwork.cz/javascript/react/zaklady/stavy-v-reactu-a-hook-usestate. [cit. 2023-10-16].
- [33] MARANAN, Menard. The React lifecycle: methods and hooks explained. Online. Retool. 2022. Dostupné z: https://retool.com/blog/the-react-lifecycle-methods-and-hooks-explained/. [cit. 2023-10-17].
- [34] MARGALIT, Gal. React hooks lifecycle diagram. Online. Dostupné z: https://wavez.github.io/react-hooks-lifecycle/. [cit. 2024-03-25].
- [35] MARTENS, Tijs. Calculate Distance between coordinates library. Online. Github. 2022. Dostupné z: https://github.com/TijsM/distance-between-coordinates. [cit. 2024-03-10].
- [36] MATOS, Alejandro. *REST Countries*. Online. 2020. Dostupné z: https://restcountries.com/. [cit. 2024-03-17].
- [37] MICROSOFT AZURE. Microsoft Translator Text API Documentation. Online. RapidAPI. Dostupné z: https://rapidapi.com/microsoft-azure-org-microsoft-cognitive-services/api/microsoft-translator-text. [cit. 2024-03-17].
- [38] Netlify: Scale & Ship Faster with a Composable Web Architecture. Online. Dostupné z: https://www.netlify.com/. [cit. 2024-03-23].
- [39] NgRx: Reactive State for Angular. Online. Dostupné z: https://ngrx.io/. [cit. 2024-03-12].
- [40] NORTE, Rubén. Axios-retry library. Online. Github. 2016. Dostupné z: https://github.com/softonic/axios-retry. [cit. 2024-03-10].
- [41] Pinia / The intuitive store for Vue.js. Online. Dostupné z: https://pinia.vuejs.org/. [cit. 2023-11-07].
- [42] QUENSE, Jason. Yup library. Online. Github. 2014. Dostupné z: https://github.com/jquense/yup. [cit. 2024-03-10].
- [43] React. Online. 2023. Dostupné z: https://react.dev/. [cit. 2023-10-15].

- [44] React. Online. Github. Dostupné z: https://github.com/facebook/react. [cit. 2023-10-15].
- [45] React Hook Form library. Online. Github. 2019. Dostupné z: https://github.com/react-hook-form/react-hook-form. [cit. 2024-03-10].
- [46] React Router. Online. Dostupné z: https://reactrouter.com/en/main. [cit. 2023-10-18].
- [47] RxJS: Reactive Extensions Library for JavaScript. Online. Dostupné z: https://rxjs.dev/. [cit. 2024-03-12].
- [48] SCHMIDT, D.C. a BUSCHMANN, F. Patterns, frameworks, and middleware: their synergistic relationships. Online. 25th International Conference on Software Engineering, 2003. Proceedings. 2003, s. 694-704. ISBN 0-7695-1877-X. Dostupné z: https://doi.org/10.1109/ICSE.2003.1201256. [cit. 2024-03-14].
- [49] SEGALA, Alessandro. Svelte-spa-router library. Online. Github. 2019. Dostupné z: https://github.com/ltalyPaleAle/svelte-spa-router. [cit. 2024-03-10].
- [50] Stack Overflow Where Developers Learn, Share, & Build Careers. Online. Dostupné z: https://stackoverflow.com/. [cit. 2023-11-14].
- [51] Stack Overflow Developer Survey 2023. Online. 2023. Dostupné z: https://survey.stackoverflow.co/2023/. [cit. 2023-11-14].
- [52] Svelte Cybernetically enhanced web apps. Online. Dostupné z: https://svelte.dev/. [cit. 2023-10-29].
- [53] SvelteKit Web development, streamlined. Online. Dostupné z: https://kit.svelte.dev/. [cit. 2023-11-04].
- [54] Svelte For Beginners. Online. Joy of Code. 2021. Dostupné z: https://joyofcode.xyz/svelte-for-beginners. [cit. 2023-10-31].
- [55] Svelte State Management Guide. Online. Joy of Code. 2022. Dostupné z: https://joyofcode.xyz/svelte-state-management. [cit. 2023-10-31].
- [56] Svelte, Solid and Qwik: the rise of new front-end frameworks. Online. DevInterface. 2023. Dostupné z: https://www.devinterface.com/en/blog/svelte-solid-and-qwik-the-rise-of-new-front-end-frameworks. [cit. 2023-10-29].
- [57] Tailwind CSS: Install Tailwind CSS with Angular. Online. Dostupné z: https://tailwindcss.com/docs/guides/angular. [cit. 2024-03-16].

- [58] Tailwind CSS: Install Tailwind CSS with Vite. Online. Dostupné z: https://tailwindcss.com/docs/guides/vite#react. [cit. 2024-03-16].
- [59] Tailwind CSS: Rapidly build modern websites without ever leaving your HTML. Online. Dostupné z: https://tailwindcss.com/. [cit. 2024-03-13].
- [60] TEESELINK, Egbert a HUISMAN, Daniëlle. Country Flag Emoji Polyfill library. Online. Github. 2022. Dostupné z: https://github.com/talkjs/country-flag-emoji-polyfill. [cit. 2024-03-10].
- [61] Using JavaScript Libraries In Svelte. Online. Joy of Code. 2023. Dostupné z: https://joyofcode.xyz/using-javascript-libraries-in-svelte. [cit. 2023-11-02].
- [62] Vue.js The Progressive JavaScript Framework. Online. Dostupné z: https://vuejs.org/. [cit. 2023-11-07].
- [63] Vue.js history. Online. Medium. Dostupné z: https://madushaprasad21.medium.com/vue-js-history-1a6b8567198f. [cit. 2023-11-07].
- [64] Vue Router / The official Router for Vue.js. Online. Dostupné z: https://router.vuejs.org/. [cit. 2023-11-07].
- [65] YEUNG, Tjin Au. Svelte forms lib. Online. Github. 2019. Dostupné z: https://github.com/tjinauyeung/svelte-forms-lib. [cit. 2024-03-10].
- [66] ZABRISKIE, Matt. Axios library. Online. Github. 2014. Dostupné z: https://github.com/axios/axios. [cit. 2024-03-10].
- [67] ZELJKO, Miloš. Angular Lifecycle Hooks: A Deep Dive into Component Lifecycle. Online. Miloš Zeljko. 2023. Dostupné z: https://miloszeljko.com/angular-lifecycle-hooks/. [cit. 2024-03-25].

Seznam obrázků

1	Diagram architektury webových aplikací	2
2	Single Page Application oproti klasické webové stránce (Multi Page	
	Application)	3
3	Angular logo	4
4	Životní cyklus Angularu	9
5	React logo	11
6	Životní cyklus React komponenty	14
7	Svelte logo	16
8	Životní cyklus Svelte	20
9	Vue logo	22
10	Životní cyklus Vue komponenty	26
11	Wireframe Counter komponenty	30
12	Wireframe Dropdown komponenty	31
13	Wireframe Translator komponenty	31
14	Wireframe InvestForm komponenty	32
15	Wireframe CountryGuesser komponenty	33
16	HintBoxesComponent	47
17	CountryGuessInputComponent	47
18	$Guessed Countries List Component \\ \ldots \\ \ldots \\ \ldots$	49
19	HintBoxes	64
20	CountryGuessInput	65
21	GuessedCountriesList	66
22	HintBoxes	80
23	CountryGuessInput	81
24	GuessedCountriesList	82

Seznam tabulek

1	Instalace projektů v jednotlivých frameworcích	34
2	Přednosti a slabiny Angularu	86
3	Přednosti a slabiny Reactu	87
4	Přednosti a slabiny Svelte	88

Seznam zkratek

API Application Programming Interface

CLI Command Line Interface

CSS Cascading Style Sheets

DOM Document Object Model

DRY Don't repeat yourself

HTML HyperText Markup Language

HTTP Hypertext Transfer Protocol

JS JavaScript

JSX JavaScript XML

KISS Keep it simple, stupid!

NPM Node Package Manager

OOP Object-Oriented Programming

PHP Hypertext Preprocessor

SOLID S – Single-responsibility Principle

O – Open-closed Principle

L – Liskov Substitution Principle

I – Interface Segregation Principle

D – Dependency Inversion Principle

SPA Single Page Application

TS TypeScript

UI User Interface

URL Uniform Resource Locator

XHP rozšíření PHP umožňující reprezentaci výstupu podobnou XML

PŘÍLOHY

- Elektronické přílohy:
  - FPF_BP_2024_60639_Sukeník_Lukáš.pdf
  - $-\ we bove \_aplikace.zip$